

B A V E L

Sociaal-economische schets van het ruil-
verkavelingsgebied ten zuidoosten van Breda

L₇
148
A

VERSLAGEN
NO. 148

Januari 1966

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
LIJST VAN BIJLAGEN	4
WOORD VOORAF	5
INLEIDING	7
HOOFDSTUK I ALGEMEEN SOCIAAL-ECONOMISCHE ASPECTEN	8
§ 1. Bevolking	8
§ 2. Beroepsbevolking	10
§ 3. Werkgelegenheid en forensisme	12
HOOFDSTUK II ASPECTEN VAN DE AGRARISCH-ECONOMISCHE STRUCTUUR	13
§ 1. Hoofd- en nevenberoepen van de geregistreerden	13
§ 2. Bedrijfsgroottestructuur	14
§ 3. Wijzigingen in het aantal geregistreerden 1960-1965	18
§ 4. Verkaveling	20
HOOFDSTUK III DE LANDBOUWBEDRIJVEN	21
§ 1. Grondgebruik en bedrijfstype	21
§ 2. Bouwland- en graslandgebruik	24
§ 3. Tuinbouw	24
§ 4. Rundveehouderij	24
§ 5. Varkens en kippen	26
§ 6. Arbeidsbezetting	26
§ 7. Bedrijfsuitkomsten	27
HOOFDSTUK IV ENKELE AGRARISCH-SOCIALE ASPECTEN	28
§ 1. Bedrijfshoofden	28
§ 2. Bedrijfsopvolging	28
§ 3. Raming van het potentiële aantal O.- en S.-kandidaten	30
§ 4. Het landbouwonderwijs	31

LIJST VAN BIJLAGEN

	Blz.
1 Bevolking sinds 1910	32
2 Bevolking naar wijken	33
3 Enige gegevens per wijk	34
4 Mannelijke beroepsbevolking naar bedrijfstak	35
5 Mannelijke beroepsbevolking naar wijk	36
6 Mannelijke beroepsbevolking en forensisme	37
7 Woonforenzen	38
8 Werkforenzen	39
9 Reistijd van de woonforenzen	40
10 Vervoermiddelen van de woonforenzen	41
11 Geregistreerden naar beroepsgroep en bedrijfsgrootte	42
12 Geregistreerden naar beroepsgroep, deelgebied en grootteklasse	43
13 Nevenberoepen van de B- en hoofdberoepen van de C-geregistreerden	44
14 Geregistreerden in groep D	45
15 Speciale bedrijven	46
16 De bedrijven ≥ 1 ha en de cultuurgrond (1910-1959)	47
17 Wijzigingen in het aantal geregistreerden (1960-1965)	48
18 Nieuw geregistreerden (1960-1965)	49
19 Verdwenen geregistreerden (1960-1965)	50
20 Overdrachten in de periode 1960-1965	51
21 Omvang van het grondverkeer 1964-1965	52
22 Verkaveling	53
23 Ontwikkeling van het grondgebruik	54
24 Grondgebruik	55
25 Typologie van de bedrijven	56
26 Bouwlandgebruik	57
27 Grasland	58
28 Tuinbouwgewassen	59
29 Rundveehouderij	60
30 Melkkoeien	61
31 Melkproduktie	62
32 Mestvarkens	63
33 Fokzeugen	64
34 Leghennen	65
35 Arbeidskrachten 1960-1965	66
36 Arbeidskrachten 1965	67
37 Werkpaarden	68
38 Bedrijfsuitkomsten	69
39 Leeftijd van de bedrijfshoofden	70
40 Bedrijfsopvolging	71
41 Raming van het potentiële aantal kandidaten voor beëindiging van het bedrijf via het O.- en S.-fonds	72
42 Landbouwonderwijs	73

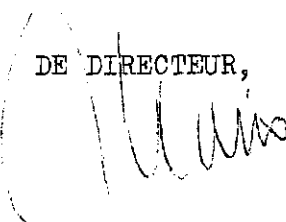
WOORD VOORAF

De Cultuurtechnische Dienst verzocht in april 1964 het Landbouw-Economisch Instituut een sociaal-economische schets te maken van het ruilverkavelingsgebied "Bavel". Deze schets is een uitwerking van en een toelichting op de bestaande statistische documentatie over het betrokken gebied. Van de in deze schets vermelde gegevens maakt de Cultuurtechnische Dienst gebruik bij de voorbereidingswerkzaamheden voor de ruilverkaveling en de samenstelling van het rapport ex art. 34 van de Ruilverkavelingswet.

Het ruilverkavelingsgebied "Bavel" is ongeveer 4000 ha groot en omvat delen van de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginneken en een klein deel van de gemeente Oosterhout.

Dit verslag is gemaakt door de afdeling Streekonderzoek.

DE DIRECTEUR,

(Dr. A. Maris)

's-Gravenhage, januari 1966

RVK, BAVEL
schaal 1:50.000

INLEIDING

De momenteel in voorbereiding zijnde ruilverkaveling "Bavel" is gelegen nabij Breda ten zuiden van de spoorlijn Breda-Tilburg en omvat gedeelten van de gemeenten Nieuw Ginneken en Gilze Rijen en een klein gedeelte van de gemeente Oosterhout. De oppervlakte van dit gebied is $\pm$ 4000 ha en is wat betreft het deel van de gemeente Gilze Rijen gelegen in het landbouwgebied "Westelijke Kempen" en wat betreft het deel van de gemeente Nieuw Ginneken in het landbouwgebied "Land van Breda". Het deelgebied "Dorst" behorende tot de gemeente Oosterhout behoort tot het landbouwgebied "Noordwestelijke zandgronden".

Op nevenstaande kaart¹⁾ zijn de grenzen van het ruilverkavelingsgebied aangegeven, alsmede de onderverdeling in een zevental deelgebieden, welke door de Cultuurtechnische Dienst is vastgesteld. Deze deelgebieden zijn:

1. Bavel
2. Dorst
3. Tervoort
4. Molenschot
5. Hoge en Lage Aard
6. Biestraat
7. Bolberg.

Bij de samenstelling van deze sociaal-economische schets is gebruik gemaakt van de individuele bedrijfsgegevens (landbouwtellingen van mei 1960, 1963 en 1965 van het C.B.S.) van alle geregistreerde telplachtigen, voor zover woonachtig binnen de grenzen van het ruilverkavelingsblok. Dank zij de bereidwilligheid van enkele plaatselijke deskundigen konden enige nadere inlichtingen worden verkregen onder meer omtrent de beroepen van de telplachtigen en de opvolgingssituatie.

De gegevens over het landbouwonderwijs zijn ontleend aan de Landbouwtelling december 1962 van het C.B.S.

De meer algemene gegevens zijn ontleend aan de Volks- en beroepstelling 1947 en de Algemene volkstelling 1960. Deze gegevens zijn evenals die over het landbouwonderwijs, bijna uitsluitend per gemeente beschikbaar, waardoor een onderverdeling naar gebieden niet mogelijk is.

Inzicht in de algemeen sociaal-economische situatie in het blok door middel van cijfers over de bevolking en de beroepsbevolking kan door de omstandigheid dat de begrenzing van geen enkele der betrokken gemeenten samenvalt met de blokbegrenzing, slechts onder voorbehoud worden gegeven.

Enkele gegevens per wijk kunnen, hoewel deze ook niet geheel binnen de blokgrenzen zijn gelegen, dienen om eventuele verschillen van het ruilverkavelingsgebied met de gemeentelijke cijfers nader aan te duiden.

1) Opgenomen met toestemming van de Topografische Dienst. Reproductie van het kaartfragment is verboden.

HOOFDSTUK I

ALGEMEEN SOCIAAL-ECONOMISCHE ASPECTEN

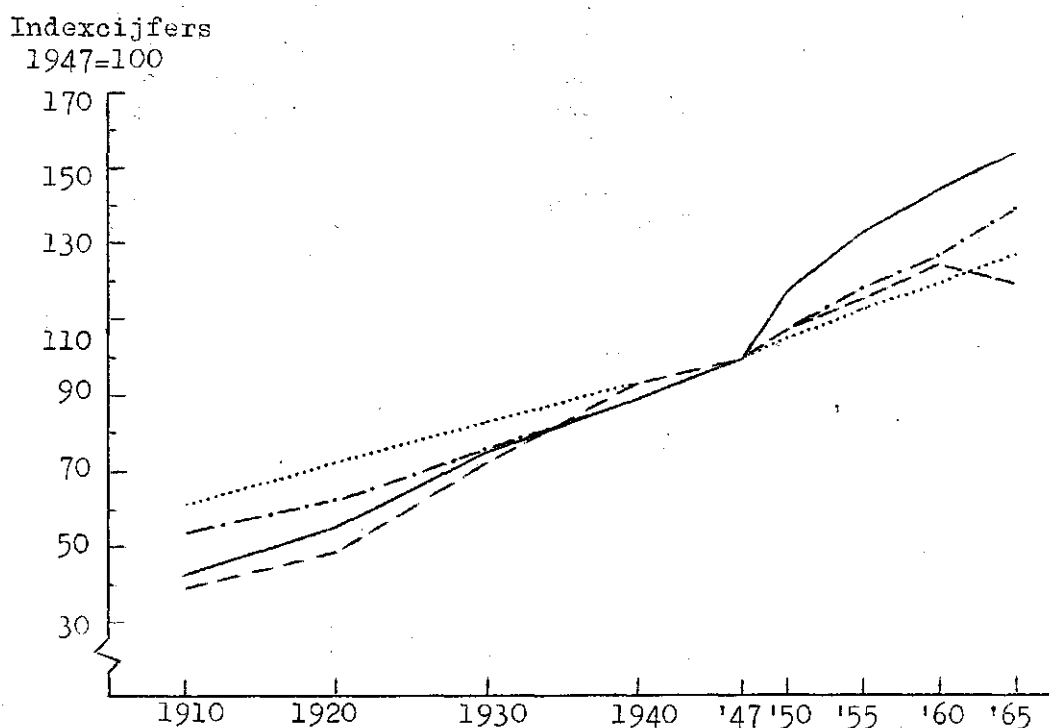
In dit hoofdstuk zal een beknopt overzicht worden gegeven van de sociaal-economische structuur van de gemeenten waarin het ruilverkavelingsgebied is gelegen. De gemeente Oosterhout blijft buiten beschouwing omdat slechts een zeer gering deel van de bevolking, nl. alleen die in het deelgebied Dorst, woonachtig is in het blok. Van de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginneken zijn belangrijke delen buiten het blok gelegen; zowel van de gemeente Gilze Rijen als van de gemeente Nieuw Ginneken woont bijna de helft van de bevolking buiten het ruilverkavelingsgebied.

§ 1. B e v o l k i n g (b i j l a g e n 1 , 2 e n 3)

Sinds 1910 tot 1965 is de bevolking van Nederland verdubbeld; de bevolking van Noordbrabant is zelfs meer dan verdubbeld. Aan deze ontwikkeling hebben de gemeenten waarin het belangrijkste deel van het ruilverkavelingsgebied is gelegen ruimschoots haar aandeel geleverd. Interessant voor deze gemeenten is evenwel vooral de groei na 1947. In grafiek 1 is daarom het jaar 1947 als basisjaar van de indexcijfers gehanteerd.

Grafiek 1

DE BEVOLKING SINDS 1910

587

— Gilze Rijen
--- Nieuw Ginneken
-.- Noordbrabant
..... Nederland

Bron: C.B.S.

De gemeente Gilze Rijen vertoont na 1947 een belangrijk snellere groei dan de provincie Noordbrabant. De gemeente Nieuw Ginneken daarentegen vertoont na 1947 een geheel ander beeld. Deze gemeente is in 1942 ontstaan uit een deel van de gemeenten Ginneken en Bavel, terwijl in 1962 een deel van deze gemeente met 1006 inwoners bij Breda is gevoegd. Vergelijking van de cijfers na 1962 uit bijlage 1 geeft van de bevolkingsontwikkeling een nauwkeuriger beeld dan grafiek 1. Omrekening van deze cijfers in indexcijfers, waarbij als basisjaar 1962 op 100 is gesteld, geeft de volgende indices in 1965: Gilze Rijen 105; Nieuw Ginneken 106; Noordbrabant 106 en Nederland 104.

De groei van de bevolking in de beide gemeenten is veroorzaakt door een vrij hoog geboortenoverschot (geboorten minus sterften). In de gemeente Nieuw Ginneken zijn sinds het ontstaan van de gemeente in 1942 vestiging en vertrek vrijwel met elkaar in evenwicht geweest; in Gilze Rijen was er een gering vertrekoverschot.

Een iets gedetailleerder beeld van de ontwikkeling van de bevolking in het ruilverkavelingsgebied wordt in tabel 1 gegeven. Hierin wordt de groei van de bevolking sinds 1947 in de wijken welke vrijwel geheel binnen dit gebied zijn gelegen vergeleken met delen van de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginneken gelegen buiten het ruilverkavelingsgebied. In bijlage 2 zijn deze gegevens nader gespecificeerd per wijk.

Tabel 1

BEVOLKING BINNEN EN BUITEN HET RUIVERKAVELINGSGEBIED

Gemeente en gebied	Aantal inwoners		Indexcijfers 1947 = 100
	1947	1960	
<u>Gilze Rijen</u>			
Binnen het gebied	4563	5866	129
Buiten het gebied	5777	9012	156
<u>Nieuw Ginneken</u>			
Binnen het gebied	2667	3204	120
Buiten het gebied	3312	4235	128
<u>Oosterhout</u>			
Binnen het gebied	1542	1682	109

Bron: C.B.S.

Uit de cijfers in tabel 1 kan worden afgeleid dat de bevolkingsgroei binnen het gebied achter is gebleven bij deze groei in de delen van de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginneken gelegen buiten het ruilverkavelingsgebied. Bij nadere beschouwing van bijlage 2 blijkt dat de verschillen in groei in de gemeente Gilze Rijen vooral sprekend zijn in de wijk "Biestraat" en in de gemeente Nieuw Ginneken in de wijk "Verspreide huizen in het noorden". Deze verschillen zijn echter veroorzaakt door invloeden van buitenaf die als zodanig de structurele samenstelling van de bevolking slechts zijdelings beïnvloeden. Het aantal inwoners van inrichtingen is in deze beide wijken nl. sterk verminderd.

Uit het vorenstaande kan worden afgeleid dat de op meer normale wijze tot stand gekomen groei van de bevolking in het ruilverkavelingsgebied ongeveer in gelijke mate verloopt als in de delen van de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginneken gelegen buiten het ruilverkavelingsgebied.

§ 2. B e r o e p s b e v o l k i n g (b i j l a g e n 3 , 4 e n 5)

In de periode 1947-1960 steeg de bevolking in Gilze Rijen en Nieuw Ginneken met resp. 44% en 24%. De beroepsbevolking nam toe met resp. 36% en 14%. Het aandeel van de beroepsbevolking is dus aanzienlijk gedaald. Verschillende factoren spelen hier waarschijnlijk een rol, waarbij vooral gedacht kan worden aan de grotere belangstelling voor het voortgezet onderwijs. Een veroudering van de beroepsbevolking, zoals uit tabel 2 blijkt, kan hier een gevolg van zijn.

Tabel 2

DE LEEFTIJDOPBOUW VAN DE MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING, 1947 EN 1960

Gemeente	Jaar	Mannelijke beroepsbe- volking	Percentage in de leeftijdsklasse van _____ jaar					
			< 20	20-24	25-39	40-49	50-64	≥ 65
Gilze Rijen	1947	3043	17	15	33	16	15	4
	1960	4148	12	15	38	17	16	2
Nieuw Ginneken	1947	1816	17	14	35	15	15	4
	1960	2065	14	14	32	18	20	2

Bron: C.B.S.

Ook in de beroepenstructuur zijn verschuivingen opgetreden. In beide gemeenten is het percentage agrariërs aanzienlijk gedaald. Het aandeel van de werkenden in de nijverheid en de overige bedrijfstakken nam belangrijk toe.

Tabel 3

DE MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING, 1947 EN 1960

Gemeente	Jaar	Mannelijke beroepsbe- volking	Percentage werkzaam in			
			landbouw ¹⁾	nijver- heid	handel en verkeer	overige bedr. takken ²⁾
Gilze Rijen	1947	3043	26	54	11	9
	1960	4148	15	54	9	22
Nieuw Ginneken	1947	1816	44	31	12	13
	1960	2065	29	44	13	14

1) Inclusief bosbouw en ontginning.

2) Inclusief dienstplichtigen.

Bron: C.B.S.

In de gemeente Gilze Rijen nam vooral het percentage werkenden in overige bedrijfstakken sterk toe. Hiervan is een groot deel woonachtig in de wijk "Verspreide huizen onder Molenschot". De sterke uitbreiding van militaire objecten in deze gemeente heeft dit aantal sterk doen toenemen. Een nader inzicht in de beroepenstructuur in het ruilverkavelingsgebied geeft tabel 4.

Tabel 4

MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING BINNEN EN BUITEN HET RUILVERKAVELINGSGEBIED

Gemeente en gebied	Mannelijke beroepsbevolking	Percentage werkzaam in			
		landbouw ¹⁾	nijverheid	handel en verkeer	ov. bedrijfs takken ²⁾
<u>Gilze Rijen</u>					
Binnen het gebied	1649	15	54	9	22
Buiten het gebied	2499	16	52	9	23
<u>Nieuw Ginneken</u>					
Binnen het gebied	873	20	52	13	15
Buiten het gebied	1192	36	36	13	15
<u>Gem. Oosterhout</u>					
Binnen het gebied	347	16	60	13	11

1) Inclusief bosbouw en ontginning.

2) Inclusief dienstplichtigen.

Bron: C.B.S. Algemene volkstelling 1960.

Uit deze tabel blijkt, dat van de gemeente Gilze Rijen de samenstelling van de mannelijke beroepsbevolking naar beroepen binnen het ruilverkavelingsgebied een grote mate van overeenstemming vertoont met het deel van de gemeente dat buiten dit gebied valt. In het deel van de gemeente Nieuw Ginneken dat binnen het gebied valt is de mannelijke beroepsbevolking in belangrijk mindere mate in de landbouw werkzaam dan in het overige gedeelte van deze gemeente.

De vermindering van het aantal agrarische beroepspersonen is vooral een gevolg van de sterke daling van de aantallen meewerkende zoons en landarbeiders.

Tabel 5

DE MANNELIJKE AGRARISCHE BEROEPSBEVOLKING, 1947-1960

Gemeente	Categorie	Aantal personen in ¹⁾		Index 1947=100
		1947	1960	
Gilze Rijen	Zelfstandigen	369	402	109
	Meewerkende zoons	317	138	44
	Arbeiders	117	63	54
	Totaal	803	603	75
Nieuw Ginneken	Zelfstandigen	386	390	101
	Meewerkende zoons	162	134	83
	Arbeiders	278	80	29
	Totaal	826	604	73

1) Exclusief de tijdelijk niet-werkenden.

Bron: C.B.S.

Opmerkelijk is de sterke daling van het aantal meewerkende zoons in Gilze Rijen en de sterke daling van het aantal arbeiders in Nieuw Ginneken. Merkwaardig is dat, vooral in Gilze Rijen, maar ook in Nieuw Ginneken het aantal zelfstandigen is toegenomen resp. met 11% en 1%.

§ 3. Werkgelegenheid en forensisme (bijlagen 3, 6 t/m 10)

Het totale aantal mannelijke beroepspersonen is, zoals uit de vorige paragraaf bleek, tussen 1947 en 1960 belangrijk toegenomen. De agrarische beroepsbevolking daarentegen is belangrijk in aantal gedaald.

Het gevolg hiervan was dat het aantal mannen werkzaam buiten de landbouw sterk is gestegen; in Gilze Rijen met 58% en in Nieuw Ginneken met 48%. De ontwikkeling van de niet agrarische werkgelegenheid heeft, wat betreft de gemeente Nieuw Ginneken, hiermee geen gelijke tred gehouden. Dit blijkt uit het bijna verdubbelen van het aantal uitgaande pendelaars en het slechts in geringe mate toegenomen aantal inkomende pendelaars. Uitgedrukt in procenten van de totale mannelijke beroepsbevolking is het aantal uitgaande

Tabel 6

FORENSISME

Mannelijke pendelaars	Gilze Rijen		Nieuw Ginneken	
	1947	1960	1947	1960
Uitgaande dagelijks	198	506	534	808
niet dagelijks	50	205	50	213
totaal	248	711	584	1021
Inkomende dagelijks	871	1636	15	83
niet dagelijks	107	3	3	3
totaal	978	1636	18	83

Bron: C.B.S.

pendelaars in de periode 1947-1960 gestegen van 29% tot 39%. In de gemeente Gilze Rijen is het percentage uitgaande pendelaars gestegen van 9% in 1947 tot 12% in 1960. Het inkomende pendelen overtreft het uitgaande in belangrijke mate. De helft van de inkomende pendelaars is werkzaam in overige bedrijfstakken. De uitbreiding van belangrijke militaire objecten in deze gemeente droeg in de periode 1947-1960 belangrijk bij aan de toeneming van de werkgelegenheid in deze gemeente. Belangrijke aantallen van de inkomende pendelaars zijn afkomstig uit de gemeenten Breda, Tilburg, Oosterhout, Dongen en Nieuw Ginneken.

Van de dagelijks uitgaande pendelaars van de beide gemeenten, in totaal 1314 mannen, werken 740 mannen in Breda en 390 in andere aangrenzende gemeenten. Het belangrijkste deel van deze pendelaars is werkzaam in de nijverheid. Het grote aantal pendelaars dat in 1960 per rijwiel naar hun werk ging, duidt erop dat geen omvangrijke migratie behoeft te worden verwacht.

In het ruilverkavelingsgebied is de betekenis van het pendelen nog sterker dan in het beschreven gebied: de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginneken. Van de wijken in de drie gemeenten, die tot het ruilverkavelingsgebied kunnen worden gerekend, pendelde in 1960 35% van de mannelijke beroepsbevolking. In de wijken van de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginneken, die buiten het ruilverkavelingsgebied vallen, pendelde 25% van de mannelijke beroepspersonen

HOOFDSTUK II

ASPECTEN VAN DE AGRARISCH ECONOMISCHE STRUCTUUR

§ 1. Hoofd- en nevenberoepen van de geregistreerden (bijlagen 11 t/m 14)

Ten tijde van de Landbouwtelling 1965 woonden in het ruilverkavelingsgebied "Bavel" 527 geregistreerde telplichtigen ¹⁾. Niet al deze geregistreerden kunnen echter als boer of tuinder worden beschouwd. Een aantal van hen oefende de landbouw uit als nevenberoep, als bijverdienste of als vrijetijdsbesteding.

Zoals gebruikelijk zijn de geregistreerden met behulp van plaatselijk goed bekende personen dan ook onderscheiden in beroepsgroepen. Deze groepen zijn:

- A. zuivere landbouwers of tuinders;
- B. landbouwers of tuinders met een nevenberoep dat minder dan de helft van de arbeidstijd vereist;
- C. niet-agrariërs en landarbeiders met grondgebruik of veehouderij. In deze groep wordt minder dan de helft van de tijd aan het eigen agrarische bedrijf besteed;
- D. rustende boeren, tuinders of niet-agrariërs, die nog enig grondgebruik hebben of vee aanhouden.

Voorts zijn enkele geregistreerden ondergebracht in een groep "speciale bedrijven". Het betreft hier geregistreerden, wier bedrijven qua opzet en bedrijfsvoering sterk afwijken van de andere bedrijven in het gebied.

Tabel 7 geeft een overzicht van het aantal geregistreerden naar beroep en bedrijfsgrootte.

Tabel 7

DE GEREGISTREERDEN NAAR BEROEP EN BEDRIJFSGROOTTE 1965

Bedrijfsgrootte	Aantal geregistreerden					
	totaal	in de beroepsgroepen				
		A	B	C	D	spec. bedr.
Zonder cultuurgrond	19	-	-	11	7	1
< 1 ha	103	3	-	55	44	1
1 - 5 ha	126	59	2	37	22	6
5 - 10 ha	105	84	9	8	2	2
10 - 15 ha	104	93	7	3	1	-
15 - 20 ha	40	39	1	-	-	-
20 - 25 ha	13	12	1	-	-	-
≥ 25 ha	17	16	-	1	-	-
Alle geregistreerden	527	306	20	115	76	10

Bron: L.E.I. en landbouwtellingformulieren, 1965.

- 1) Telplichtig zijn degenen, die in de land- en tuinbouw geheel of gedeeltelijk hun bestaan vinden en tevens:
- ten minste 1 ha cultuurgrond in gebruik hebben;
 - dan wel een tuinbouwbedrijf uitoefenen (ongeacht de grootte);
 - dan wel ten minste 1 rund, 1 fokvarken, 3 mestvarkens, 3 schapen of ten minste 51 kippen of eenden houden.

Van alle 527 geregistreerden heeft bijna 4% geen en 20% minder dan 1 ha cultuurgrond in gebruik. Tot de beroepsgroepen C en D behoren 36% van alle geregistreerden. De overige grondgebruikers, nl. 64% hebben een agrarisch hoofdberoep (A, B en speciale bedrijven). Tussen de deelgebieden onderling bestaan aanzienlijke verschillen. In Hoge en Lage Aard is het percentage agrariërs het hoogst, nl. 81%; in Bavel is dit het laagst, nl. 46%.

Tabel 8

DE GEREGLISTREERDEN NAAR BEROEP EN DEELGEBIED, 1965

Gebied	Totaalaantal telplichtigen	Waarvan (in %) in de beroepsgroepen		
		A + B	C + D	spec. bedrijven
Bavel	82	44	54	2
Dorst	69	62	36	2
Tervoort	58	69	31	-
Molenschot	49	71	29	-
Hoge en Lage Aard	80	79	19	2
Biestraat	73	63	34	3
Bolberg	116	54	43	3
Totaal	527	62	36	2

Bron: L.E.Den landbouwtellingformulieren 1965.

Aangezien bij de B-grondgebruikers (6% van de boeren en tuinders) het eigen land- of tuinbouwbedrijf de meeste arbeidstijd vergt en vrijwel ook steeds de hoofdbron van het inkomen vormt, zullen deze in het vervolg te zamen met de zuivere landbouwers en tuinders (A-groep) als één groep worden beschouwd. Het nevenberoep van de B-geregistreerden is meestal nauw verwant met de landbouw, ruim de helft van deze geregistreerden is melkrijder. Bij de C-geregistreerden is fabrieksarbeider het voornaamste beroep. Bijna een vijfde deel van deze geregistreerden heeft een aan de landbouw verwant beroep. De meeste D-geregistreerden waren voorheen landbouwer of tuinder.

§ 2. Bedrijfs-grootte-structuur (bijlagen 11, 12, 15 en 16)

In deze paragraaf zal eerst een overzicht worden gegeven van de ontwikkeling van de bedrijfs-grootte-structuur in de periode 1910-1959. Vervolgens zal worden ingegaan op de mutaties die zich in de jaren 1960-1965 hebben voorgedaan. De huidige situatie met betrekking tot de bedrijfs-grootte-structuur zal tenslotte in het laatste onderdeel van deze paragraaf aan de orde worden gesteld.

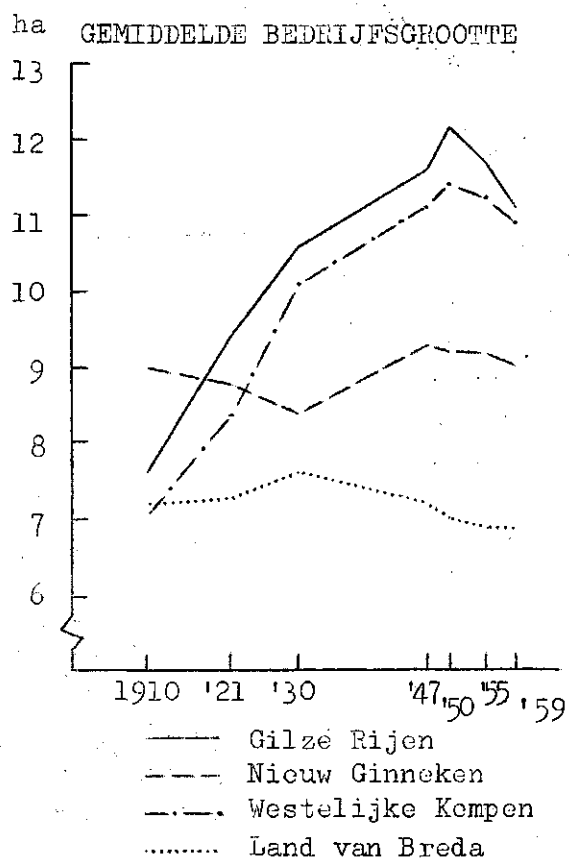
a. De bedrijfs-grootte-structuur 1910-1959

Voor het ruilverkavelingsgebied zijn geen afzonderlijke statistische gegevens aanwezig over de ontwikkeling van de bedrijfs-grootte-structuur in

het tijdvak 1910-1959. Daarom zal gebruik worden gemaakt van de gegevens van de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginneken, waarin het grootste deel van het ruilverkavelingsgebied is gelegen. Dezelfde cijfers van de landbouwgebieden, waarin deze gemeenten zijn gelegen, resp. de "Westelijke Kempen" en het "Land van Breda" zijn ter vergelijking opgenomen.

De gemiddelde bedrijfsgrootte van alle grondgebruikers met 1 ha of meer cultuurgrond is van 1910 tot 1950 in de gemeente Gilze Rijen gestegen van 7,6 ha tot 12,0 ha. In 1959 was deze gemiddelde bedrijfsgrootte gedaald tot 11,0 ha. De ontwikkeling van de bedrijfsgrootte in deze gemeente heeft een ongeveer gelijk verloop gehad als in het landbouwgebied de "Westelijke Kempen" waarin deze gemeente is gelegen. Wel is de gemiddelde bedrijfsgrootte steeds in deze gemeente hoger geweest dan in dit landbouwgebied.

Grafiek 2

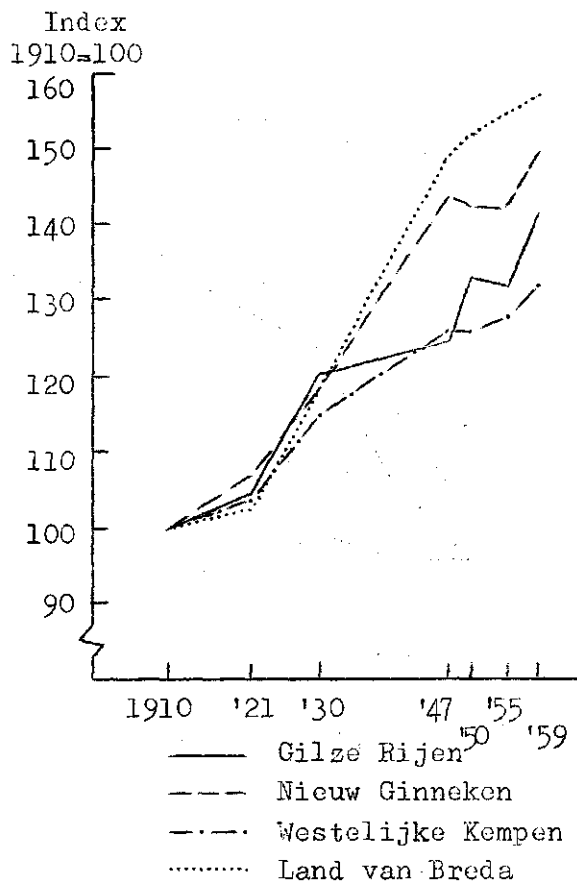

Bron: C.B.S. en Directie van de landbouw.

In de gemeente Nieuw Ginneken heeft de ontwikkeling van de bedrijfsgrootte een enigszins ander verloop gehad dan in de gemeente Gilze Rijen. De gemiddelde bedrijfsgrootte heeft tussen 1910 en 1959 steeds geschommeld om de 9 ha. Ook in het landbouwgebied, het "Land van Breda", waarin deze gemeente is gelegen, hebben zich geen grote veranderingen van de gemiddelde bedrijfsgrootte voorgedaan. In dit landbouwgebied bleef de gemiddelde bedrijfsgrootte belangrijk beneden de gemiddelde bedrijfsgrootte van de gemeente Nieuw Ginneken.

Het aantal bedrijven is in de gemeente Gilze Rijen minder sterk gestegen dan in de gemeente Nieuw Ginneken.

AANTAL BEDRIJVEN $\geq$ 1 HA SINDS 1910

Bron: C.B.S. en Directie van de landbouw.

De oppervlakte cultuurgrond is tot 1950 in de gemeente Gilze Rijen naar verhouding sterker gestegen dan het aantal bedrijven. Na 1950 is de stijging van het aantal bedrijven doorgegaan, doch de oppervlakte cultuurgrond is gedaald. In de gemeente Nieuw Ginneken is de toeneming van het aantal bedrijven vrijwel gelijk geweest aan de toeneming van de oppervlakte cultuurgrond.

In het landbouwgebied "Westelijke Kempen" is het aantal bedrijven minder sterk toegenomen dan in de gemeente Gilze Rijen. In het "Land van Breda" daarentegen is het aantal bedrijven iets sterker gestegen dan in de gemeente Nieuw Ginneken.

b. De bedrijfsgruottestructuur 1960-1965

Na deze beschouwing over de ontwikkeling van de bedrijfsgruottestructuur in de twee gemeenten waarvan gedeelten in het ruilverkavelingsgebied vallen zal nu nader worden ingegaan op de veranderingen welke sinds 1960 in het ruilverkavelingsgebied zelf zijn opgetreden.

In tabel 9 worden de aantallen land- en tuinbouwbedrijven van 1 ha en groter in 1960 en 1965 met elkaar vergeleken.

Tabel 9

DE ONTWIKKELING VAN HET AANTAL LAND- EN TUINBOUWBEDRIJVEN ≥ 1 HA
1960-1965

Bedrijfs grootte	Aantal land- en tuinbouw- bedrijven ≥ 1 ha (A+B)		Index (1960=100)
	1960	1965	
1 - 5 ha	76	61	80
5 - 10 ha	119	93	78
10 - 15 ha	90	100	111
15 - 20 ha	46	40	87
20 - 25 ha	14	13	93
≥ 25 ha	15	16	107
Totaal	360	323	90

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingsformulieren 1960 en 1965.

Het aantal tuinbouwbedrijven kleiner dan 1 ha bedroeg in beide jaren 3 bedrijven. Vooral de bedrijven beneden de 10 ha zijn sterk in aantal teruggelopen. De bedrijven van 10-15 ha zijn in aantal gestegen, terwijl het aantal bedrijven groter dan 15 ha iets is teruggelopen. Het totale aantal land- en tuinbouwbedrijven is met 10% gedaald. De oppervlakte cultuurgrond is ruim 200 ha teruggelopen. De gemiddelde oppervlakte van de land- en tuinbouwbedrijven van 1 ha en groter is gestegen van 10,09 ha in 1960 tot 10,83 ha in 1965.

Het aantal C- en D-bedrijven van 1 ha en groter daarentegen is met bijna een derde toegenomen. De afnemende van alle bedrijven van 1 ha en groter is daardoor beperkt gebleven tot iets minder dan 4%.

c. De bedrijfs grootte structuur 1965

Na de beschouwing over de historische ontwikkeling dient thans de huidige situatie in het ruilverkavelingsgebied onder ogen te worden gezien. Tabel 10 geeft een overzicht van de bedrijfs grootte structuur in 1965.

Tabel 10

DE BEDRIJFSGROOTTESTRUCTUUR (A- EN B-BEDRIJVEN ≥ 1 HA) 1965

Gebied	Percentage bedrijven in de grootte klassen				
	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 - 20 ha	≥ 20 ha
Bavel	29	21	23	12	15
Dorst	28	31	36	5	-
Tervoort	18	27	20	23	12
Molenschot	20	29	40	8	3
Hoge en Lage Aard	19	35	21	19	6
Biestraat	11	28	41	9	11
Bolberg	13	27	36	10	14
Totaal	19	29	31	12	9

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1965.

Bijna de helft van de A- en B-bedrijven is kleiner dan 10 ha. In Biestraat en Bolberg komt relatief het geringste aantal van deze bedrijven voor, in Dorst is dit aantal het hoogst.

De gemiddelde bedrijfsgrootte is, zoals uit tabel 11 blijkt, in het gehele gebied voor de bedrijven van landbouwers 12,25 ha.

Tabel 11

GEMIDDELDE BEDRIJFSGROOTTE VAN DE BEDRIJVEN ≥ 1 HA 1965

Categorie	Gebied	Aantal bedrijven ≥ 1 ha	Oppervlakte cultuurgrond van de bedr. ≥ 1 ha in ha	Gemiddelde bedrijfs- grootte in ha	Aantal bedr. van 1-10 ha per 1000 ha cultuurgrond
A + B land- bouwers	Bavel	28	365	13,04	30
	Dorst	34	318	9,35	53
	Tervoort	35	477	13,63	27
	Molenschot	28	339	12,11	29
	Hoge en				
	Lage Aard	58	685	11,81	42
	Biestraat	42	510	12,14	27
	Bolberg	55	736	13,38	23
	Totaal	280	3430	12,25	32
Tuinders		43	100	2,33	
C		49	217	4,43	
D		25	69	2,76	
Spec. bedr.		8	29	3,63	

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1965.

Het hoogst is deze gemiddelde grootte in Tervoort; in Dorst zijn de bedrijven gemiddeld het kleinst.

Het aantal bedrijven van 1-10 ha per 1000 ha cultuurgrond is een samenvattend kengetal voor de bedrijfsgroottestructuur. In Bolberg is dit het laagst, gevolgd door Tervoort en Biestraat, aanmerkelijk hoger in Hoge en Lage Aard en het hoogst in Dorst.

Tot de groep tuinders behoort 11% van de grondgebruikers met 1 ha of meer cultuurgrond; 18% van deze grondgebruikers behoort tot de groepen C en D. Deze hebben 8% van de cultuurgrond in gebruik. De groep speciale bedrijven tenslotte maakt slechts 2% van de bedrijven uit en heeft slechts 1% van de cultuurgrond in gebruik.

§ 3. Wijzigingen in het aantal geregistreerden 1960 - 1965 (bijlagen 17 t/m 21)

In aansluiting aan de vorige paragraaf zal hier worden geschetst welke veranderingen zich tussen 1960 en 1965 hebben voorgedaan in de beroepsstructuur in het ruilverkavelingsgebied. Deze veranderingen omvatten niet alleen wijzigingen in het totale aantal geregistreerden maar ook verschuivingen tussen de beroepsgroepen, overdrachten, opheffingen en stichting van bedrijven.

Tabel 12

GEREGISTREERDEN 1960-1965

Categorie	Aantal geregistreerden		Index (1960=100)
	1960	1965	
A+B (landbouwers)	311	280	90
A+B (tuinders)	52	46	88
C	117	115	98
D	70	76	109
Speciale bedrijven	8	10	125
Alle telplichtigen	558	527	94

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1960-1965.

Het totaalaantal geregistreerden verminderde met 6%. De landbouwers namen af met 10% en de tuinders met 12%. De telplichtigen uit groep C bleven vrijwel gelijk in aantal, terwijl de D-groep toenam met 9%.

De belangrijkste oorzaak van de vermindering van de groepen A en B is het overgaan van de bedrijfshoofden naar de groepen C en D. De groepen C en D fungeren als tussenstation in een geleidelijk "afbraakproces" van de landbouwbedrijven. Rechtstreeks werden 15 A- en B-bedrijven opgeheven. Hier staat echter tegenover dat sinds 1960 13 bedrijven in deze groepen nieuw werden opgenomen.

Door het overgaan van A- en B-bedrijven naar de beroepsgroepen C en D is het aantal van deze bedrijven met 1 ha of meer grondgebruik belangrijk in aantal gestegen (resp. 20 en 16). De totale stijging van het aantal geregistreerden van deze beide groepen is echter beperkt gebleven tot 4 geregistreerden doordat het aantal verdwenen geregistreerden (resp. 31 en 30) belangrijk groter was dan het aantal nieuw geregistreerden (resp. 18 en 15). Deze mutaties speelden zich grotendeels af binnen de groep bedrijven kleiner dan 1 ha en de bedrijven zonder cultuurgrond.

Van de 13 nieuw geregistreerden in de groepen A en B is er één ontstaan door vestiging op los land, 10 zijn er afgesplitst van het ouderlijke bedrijf en 2 zijn er ontstaan door afsplitsing van een overgedragen eigen bedrijf. Van de 33 nieuw ontstane C- en D-bedrijven zijn er 12 geregistreerd voor wat tuinbouw of het houden van vee, 10 zijn er gevestigd op los land en 11 zijn door splitsing ontstaan. Twee derde van de nieuw geregistreerden had geen of minder dan 1 ha cultuurgrond in gebruik.

De belangrijkste reden van het verdwijnen van de bedrijven was meestal administratieve opheffing van C- en D-bedrijven (niet meer telplichtig). Daarnaast speelde bij deze groepen het afstoten van het grondgebruik en de overgang naar een niet agrarische bestemming van de cultuurgrond een belangrijke rol. De overige bedrijven werden om diverse redenen opgeheven; van slechts 4 van deze opgeheven bedrijven was beroepsverandering de reden van verdwijnen. De vrijgekomen cultuurgrond is voor een belangrijk deel bij bestaande landbouwbedrijven gevoegd. Van de bijna 190 ha cultuurgrond, die vrij kwam door het verdwijnen van bedrijven is 66% bij bestaande land- en tuinbouwbedrijven (A en B) gevoegd en 13% bij C- en D-bedrijven; 17% kreeg

...een niet-agrarische bestemming.

Wijziging in de bedrijfsleiding, d.w.z. overdracht van bedrijven, had plaats op 14% van de A- en B-bedrijven; de meeste overdrachten kwamen tot stand bij generatiewisseling. Door vreemden werden 12 van de in totaal 47 overgedragen bedrijven overgenomen.

Niet alleen door opheffing, stichting of overdracht van bedrijven wisselt er cultuurgrond van gebruiker, maar ook doordat op een aantal bedrijven veranderingen in de bedrijfsoppervlakte optreden. De hierover beschikbare gegevens beslaan slechts 1 jaar (mei 1964 - mei 1965). In dit jaar was bijna 4% van de cultuurgrond bij bedrijfsvergroting en 3% van de cultuurgrond bij bedrijfsverkleining betrokken. Ruim 60% (95 ha) van de bij vergroting betrokken cultuurgrond is ten goede gekomen aan de landbouwers, met name aan hen die meer dan 10 ha cultuurgrond in gebruik hebben.

§ 4. V e r k a v e l i n g (b i j l a g e 22)

Een globale indruk van de verkavelingstoestand verschaffen de cijfers welke ontleend zijn aan de Landbouwtelling 1963. Uit deze cijfers blijkt, dat de landbouwbedrijven gemiddeld 5,8 kavels ¹⁾ hebben, welke gemiddeld 1,70 ha groot zijn. Over het algemeen neemt, naarmate de bedrijven groter zijn, zowel het aantal als de oppervlakte der kavels toe. Het ongunstigste is de verkaveling in het deelgebied Dorst. Hier hebben de bedrijven gemiddeld 7,4 kavels van gemiddeld 1,41 ha. In Hoge en Lage Aard bedraagt het gemiddeld aantal kavels 3,4 en de gemiddelde grootte 3,55 ha. De andere gebieden liggen tussen deze uitersten in.

Over de eigendoms- en pachtverhoudingen, de openbare nutsvoorzieningen en de bedrijfsgebouwen zijn in deze schets geen gegevens opgenomen. Naast gegevens over gemeenten is geen enkel kengetal per wijk aanwezig. Conclusies over deze onderwerpen, die uit de gemeentelijke cijfers naar voren zouden komen, kunnen daardoor met te weinig zekerheid voor het ruilverkavelingsgebied van toepassing worden geacht.

1) Onder een kavel wordt verstaan een stuk land van één gebruiker, dat geheel door land van anderen of door wegen of waterlopen is omringd.

HOOFDSTUK III

DE LANDBOUWBEDRIJVEN

§ 1. Grondgebruik en bedrijfstype (bijlagen 23 t/m 25 en 28)

Het produktiepatroon van de landbouwbedrijven op de zandgronden wordt reeds lang gekenmerkt door het z.g. gemengde bedrijf. Ook in het ruilverkavelingsgebied overweegt het gemengde bedrijf in sterke mate. Dit wil echter niet zeggen dat er binnen het produktiepatroon van deze gemengde bedrijven geen veranderingen optreden. Deze veranderingen kunnen zich voltrekken in het grondgebruik en al of niet daarmee samenhangend in de produktierichtingen. Over de veranderingen in de periode 1960-1965 in het grondgebruik geeft tabel 13 nadere informatie.

Tabel 13

HET GRONDGEBRUIK 1960-1965

	Percentage cultuurgrond in gebruik als					
	bouwland		grasland		tuinland	
	1960	1965	1960	1965	1960	1965
A+B landbouwers Bavel	43	35	53	62	4	3
Dorst	40	38	53	58	7	4
Tervoort	40	35	56	64	4	1
Molenschot	43	39	50	59	7	2
Hoge en Lage						
Aard	41	33	54	65	5	2
Biestraat	43	40	54	58	3	2
Bolberg	45	38	52	60	3	2
Totaal	42	37	53	61	4	2
Tuinders	15	11	18	7	66	82
Groep C	29	41	49	50	22	9
Groep D	15	24	59	58	26	18
Speciale bedrijven	23	34	18	23	59	43
Alle geregistreerden	41	36	52	59	7	5

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingen 1960 en 1965.

Het grasland neemt in 1965 bij de groep landbouwers 60% van de cultuurgrond in beslag. Tussen de diverse deelgebieden zijn er geen opmerkelijke verschillen in het percentage grasland te zien. Sinds 1960 is het grasland in belangrijke mate toegenomen ten koste van het bouwland. De oppervlakte tuinland is daarentegen belangrijk ingekrompen. De oppervlakte tuinland in gebruik bij tuinders is weliswaar vrijwel gelijk gebleven, doch bij de landbouwers is deze oppervlakte belangrijk ingekrompen.

Een nader inzicht in het produktiepatroon van het gemengde zandbedrijf wordt verkregen wanneer de veehouderij op deze gemengde bedrijven wordt geanalyseerd. Bij deze analyse gaat het om de samenhang welke er bestaat tussen de diverse produktierichtingen binnen de veehouderij x). Hierbij dient te worden opgemerkt dat op het gemengde bedrijf het bouwland in het algemeen ten dienste staat van de veehouderij, waardoor een nadere typering van de bedrijven aan de hand van een indeling naar het inkomen van diverse diersoorten een inzicht in het produktiepatroon kan verschaffen. In het algemeen worden op de zandgronden vier diersoorten aangetroffen, nl. rundvee, mestvarkens, fokvarkens en pluimvee. Deze vier diersoorten kunnen ook worden aangeduid als de vier produktierichtingen binnen de veehouderij. Bij een indeling van de bedrijven naar het op de bedrijven al dan niet aanwezig zijn van deze produktierichtingen binnen de veehouderij, kan een inzicht worden verkregen in de nuanceringen welke in het gemengde bedrijf op de zandgronden optreden. In tabel 14 zijn de bedrijven in het ruilverkavelingsgebied ingedeeld naar het aantal produktierichtingen binnen de veehouderij.

Tabel 14

PRODUKTIERICHTINGEN BINNEN DE VEEHOUDERIJ							
		Totaal-aantal bedrijven	Aantal bedrijven met _____ produktierichtinge binnen de veehouderij				
			0 ²⁾	1	2	3	4
A+B landbouwers	1- 5 ha	19	-	3	9	6	1
	5- 7 ha	33	1	5	15	11	1
	7-10 ha	59	-	7	22	20	10
	10-15 ha	100	-	8	44	40	8
	15-20 ha	40	-	3	17	15	5
	20-25 ha	13	-	6	2	4	1
	≥25 ha	16	-	8	3	3	2
Totaal absoluut		280	1	40	112	99	28
in %		100	0	14	40	36	10

1) Als produktierichtingen zijn gerekend rundvee, mestvarkens, fokvarkens en leghennen, indien 50 en meer leghennen aanwezig.

2) Geen rundvee, varkens en < 50 leghennen.

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1965.

Duidelijk blijkt uit deze tabel dat niet alle produktierichtingen binnen de veehouderij op alle landbouwbedrijven worden aangetroffen; iets minder dan de helft van de bedrijven heeft 3 of meer produktierichtingen. Ook tussen de grootteklassen onderling blijken, uitgezonderd de bedrijven van 20 ha en groter, geen opmerkelijke verschillen naar voren te komen.

x) L.E.I.-Studie No. 23. "Produktieomvang en specialisatie op de Brabantse gemengde bedrijven".

Uit tabel 13 is reeds gebleken dat naast de 46 bedrijven met een oppervlakte tuinland van zodanige omvang dat deze bedrijven als tuinbouwbedrijven kunnen worden getypeerd, de tuinbouw ook op de landbouwbedrijven voorkomt. De betekenis van de tuinbouw is op deze bedrijven tussen 1960 en 1965 belangrijk verminderd. Dit betekent echter niet dat de tuinbouw geen rol meer speelt. Van de 280 landbouwbedrijven hebben 135 bedrijven een grotere of kleinere oppervlakte tuinbouwgewassen. In tabel 15 is summier de invloed van de tuinbouw op het bedrijfstype aangegeven.

Tabel 15

DE TUINBOUW EN DE PRODUKTIERICHTINGEN BINNEN DE VEEHOUDERIJ

A+B landbouwers	Totaal aantal bedrij- ven	Percentage bedrijven met _____ produktierich- tingen binnen de veehouderij				
		0	1	2	3	4
Met tuinland	135	1	13	37	40	9
Zonder tuinland	145	-	15	43	31	11
Totaal	280	0	14	40	36	10

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1965.

Het telen van tuinbouwgewassen op de landbouwbedrijven betekent reeds een uitbreiding van het aantal produktierichtingen. Op grond daarvan zou men kunnen verwachten, dat op de bedrijven met tuinbouw minder diersoorten voorkomen dan op de bedrijven zonder tuinbouw. Uit de tabel blijkt echter dat van de bedrijven met tuinland 49% 3 of meer produktierichtingen binnen de veehouderij heeft, terwijl dit percentage voor de bedrijven zonder tuinland 42 bedraagt. In tabel 14 is reeds gebleken dat geen verschillen van betekenis in de grootteklassen worden aangetroffen wat betreft het aantal produktierichtingen binnen de veehouderij. Het telen van tuinbouwgewassen komt echter op de kleinere bedrijven in belangrijker mate voor dan op de grotere bedrijven. Van de bedrijven kleiner dan 10 ha worden op 73% van het totale aantal en van de bedrijven van 10 ha en groter op 32% van het totale aantal tuinbouwgewassen geteeld. Het aantal produktierichtingen (incl. tuinbouw) is dus in het algemeen op de kleinere bedrijven groter dan op de grotere bedrijven, dit geldt in het bijzonder voor de kleine bedrijven met tuinbouwgewassen.

Naast het aantal produktierichtingen binnen de veehouderij zijn ook de aantallen waarin de vee-soorten op de bedrijven voorkomen van invloed op het bedrijfstype. Zo kan b.v. een kleiner aantal produktierichtingen per bedrijf samengaan met een grotere produktieomvang per produktierichting. In tabel 16 wordt hiervan een indruk gegeven.

Tabel 16

AANTAL PRODUKTIERICHTINGEN BINNEN DE VEEHOUDERIJ EN GROTERE EENHEDEN
VAN DE DIERSOORTEN

Aantal produktie- richtingen binnen de veehouderij	Totaal- aantal bedrijven	Percentage bedrijven per groep met							
		melk- koeien		mest- varkens		fok- zeugen		legghennen	
		10-14	≥ 15	20-29	≥ 30	10-14	≥ 15	100-199	≥ 200
1	40	30	43	-	-	-	-	-	-
2	112	34	34	10	25	7	7	4	4
3	99	37	38	18	9	13	12	10	8
4	28	39	36	14	4	14	18	43	4
Totaal	279	35	37	10	16	9	9	9	5

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1965.

Ten aanzien van de melkveehouderij blijkt het veronderstelde verband nauwelijks op te gaan. Alleen op de bedrijven met slechts één produktierichting i.c. melkvee komen relatief wat meer bedrijven voor met een betrekkelijk groot aantal melkkoeien. Op de bedrijven met mestvarkens is wel enig verband aanwijsbaar, de grotere eenheden komen op de bedrijven met weinig produktierichtingen wat meer voor dan op de bedrijven met meer produktierichtingen. Bij de fokvarkens blijkt het genoemde verband in het geheel niet op te gaan evenals bij de leghennen.

De fokvarkens worden grotendeels in combinatie met mestvarkens aangehouden, de bedrijven met grotere eenheden fokvarkens zijn hoofdzakelijk aanwezig bij de groepen bedrijven met 3 of 4 produktierichtingen binnen de veehouderij.

Samenvattend kan worden gesteld dat een bedrijfstype met weinig produktierichtingen, waarbij een bepaalde veesoort in grotere eenheden wordt aangehouden, slechts zelden voorkomt.

§ 2. B o u w l a n d - e n g r a s l a n d g e b r u i k (b i j l a g e n 26 e n 27)

In de akkerbouwsector nemen de granen de belangrijkste plaats in (69%) daarnaast zijn de hakvruchten van betekenis (30%). Gerst en suikerbieten zijn de belangrijkste gewassen.

Het grasland bestaat voor 94% uit blijvend grasland en voor slechts 6% uit kunstweide.

§ 3. T u i n b o u w (b i j l a g e 28)

De tuinbouw is in de periode 1960-1965 in oppervlakte afgenomen. Glas- tuinbouw komt op de bedrijven van tuinders in het geheel niet en op de landbouwbedrijven slechts sporadisch voor. De belangrijkste vollegrondsgewassen zijn de groenten, waarvan aardbeien de belangrijkste teelt is en kleinfruit. Bij de tuinbouwbedrijven valt het accent vooral op de groenteteelt, op de landbouwbedrijven speelt naast de groenteteelt, vooral de kleinfruitteelt een belangrijke rol.

§ 4. R u n d v e e h o u d e r i j (b i j l a g e n 29 t/m 31)

In de rundveehouderij ligt de nadruk op het melkvee, hoewel de vetweide- rij, die op 28% van de landbouwbedrijven voorkomt niet zonder betekenis is. Op 11% van de bedrijven worden kalveren gemest. Het aantal mestkalveren per bedrijf was 21.

Tabel 17 geeft een overzicht van de belangrijkste gegevens van de melkveehouderij op de landbouwbedrijven.

Tabel 17

DE MELKVEEHOUDERIJ 1960-1965

		Aantal be- drijven met melkkoeien		Gemiddeld aantal melkkoeien			
				per bedrijf		per 100 ha grasland	
		1960	1965	1960	1965	1960	1965
Landbouwers A+B	1 - 5 ha	26	17	4,2	4,5	203	192
	5 - 7 ha	38	31	5,6	7,4	201	219
	7 - 10 ha	78	57	8,5	10,5	185	196
	10 - 15 ha	90	99	11,5	14,3	174	181
	15 - 20 ha	46	40	14,5	17,3	154	158
	20 - 25 ha	14	13	15,1	19,2	135	157
	≥ 25 ha	15	16	21,0	22,9	134	134
	Totaal	307	273	10,5	13,3	166	172
	in Bavel	28	25	10,6	13,8	144	152
	Dorst	38	33	8,8	11,6	186	210
	Tervoort	38	33	11,9	15,9	165	173
	Molenschot	31	28	9,6	11,6	162	165
	Hoge en Lage						
	Aard	63	57	10,3	13,2	169	169
	Biestraat	48	42	10,7	12,8	173	183
	Bolberg	61	55	11,0	13,7	161	167

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1960-1965.

Het gemiddelde aantal melkkoeien per 100 ha grasland (172) ligt hoog. Het gemiddelde aantal melkkoeien per bedrijf (13,3) is niet ongunstig. Op 26% van de landbouwbedrijven met melkkoeien werden minder dan 10 melkkoeien gehouden; in 1960 was dit nog 43%

Tabel 18

MELKVEESTAPEL

	Aantal landbouw- bedrijven met melkkoeien	Percentage bedrijven naar het aantal koeien per bedrijf in 1965					
		1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	≥ 25
1 - 5 ha	17	53	47	-	-	-	-
5 - 10 ha	88	2	50	46	2	-	-
10 - 15 ha	99	-	7	51	37	4	1
15 - 20 ha	40	-	-	22	48	28	2
≥ 20 ha	29	-	7	-	24	41	28
Alle landbouwers	273	4	22	36	24	10	4

Bron: Landbouwtellingformulieren 1965.

Op 38% van deze bedrijven worden 15 of meer melkkoeien gehouden. De bedrijven van 15 ha en groter hebben voor 84% 15 of meer melkkoeien. Op ongeveer 97% van de landbouwbedrijven wordt melkvee gehouden.

§ 5. V a r k e n s e n k i p p e n (b i j l a g e n 32 t/m 34)

Dat de varkenshouderij in het ruilverkavelingsgebied van betekenis is blijkt uit het feit dat 40% van de geregistreerden in 1965 mestvarkens en 27% fokzeugen aanhield; voor de landbouwers waren deze percentages resp. 53 en 38. Op de bedrijven van de varkensmesters waren gemiddeld 33,7 mestvarkens aanwezig; 22% had 50 of meer mestvarkens. Door de varkensfokkers werden gemiddeld 10,2 fokzeugen aangehouden; 12% van hen had meer dan 20 fokzeugen. Opmerkelijk is dat het aantal fokzeugen per bedrijf op bedrijven met alleen fokzeugen iets lager is dan op de bedrijven met mestvarkens en fokzeugen. Het gemiddelde aantal mestvarkens was evenwel op de bedrijven met alleen mestvarkens belangrijk groter dan op de bedrijven met mestvarkens en fokzeugen. De mesterij van de varkensfokkers is dus slechts van beperkte omvang.

Van de geregistreerden hielden in 1965 49% leghennen. Grote pluimveestapels kwamen weinig voor. Gemiddeld werden door de pluimveehouders 122 leghennen gehouden.

§ 6. A r b e i d s b e z e t t i n g (b i j l a g e n 35 t/m 37)

Over de arbeidsbezetting zijn slechts summiere gegevens beschikbaar. De desbetreffende gegevens zijn ontleend aan de Metellingen 1960 en 1965. Zij geven aan hoeveel mannen en vrouwen op de teldata twee uur of langer op de bedrijven werkten. De arbeidsbezetting per 100 landbouwbedrijven was voor de mannen gedaald met 11%; deze daling werd grotendeels veroorzaakt door vermindering van het aantal meewerkende gezinsleden (8%). Deze vermindering zal, naar uit de cijfers is af te leiden, grotendeels veroorzaakt zijn door afnemering van het aantal meewerkende zoons. Het aantal vreemde arbeidskrachten, dat in 1960 al gering was, is in 1965 vrijwel tot het minimum gedaald.

Door de vermindering van het aantal arbeidskrachten is tevens de oppervlakte cultuurgrond per man toegenomen, zoals blijkt uit tabel 19.

Tabel 19

DE GEMIDDELDE OPPERVLAKE CULTUURGROND PER VASTE MANNELIJKE ARBEIDSKRACHT
1960-1965

		Ha cultuurgrond per vaste mannelijke arbeidskracht	
		1960	1965
A + B landbouwers	1 - 5 ha	3,61	3,23
	5 - 7 ha	4,77	5,05
	7 - 10 ha	5,89	6,40
	10 - 15 ha	8,68	9,61
	15 - 20 ha	8,64	11,40
	20 - 25 ha	12,79	12,43
	≥ 25 ha	11,81	14,16
	totaal	7,70	8,96
in Bavel		7,80	9,13
	Dorst	6,73	7,76
	Tervoort	9,11	9,35
	Molenschot	6,85	8,48
	Hoge en Lage Aard	7,08	9,51
	Biestraat	7,69	7,97
	Bolberg	8,52	9,81
Tuinders	totaal	1,95	1,85

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1960-1965.

Per man wordt op de landbouwbedrijven thans bijna 9 ha bewerkt, 1,26 ha meer dan in 1960. In Bolberg is het aantal ha cultuurgrond per arbeidskracht het hoogst; in Dorst het laagst. Deze verschillen tussen de deelgebieden moeten hoogstwaarschijnlijk voor een belangrijk deel worden toegeschreven aan de uiteenlopende bedrijfsgroottestructuur.

Voor de groep tuinders is de oppervlakte cultuurgrond per vaste arbeidskracht tussen 1960 en 1965 iets gedaald. Over de mechanisatiegraad, welke bij de arbeidsbezetting een rol kan spelen, zijn geen gegevens over de jaren 1960 en 1965 beschikbaar. Wel zijn er gegevens over het aantal werkpaarden in 1965, op bijna 80% van de bedrijven zijn een of meer werkpaarden aanwezig.

§ 7. Bedrijfsuitkomsten (bijlage 38)

Er bestaan enkele verschillen tussen de bedrijven in het ruilverkavelingsgebied "Bavel" en de bedrijven in het consultantschap "Tilburg", waarvan de bedrijfsuitkomsten werden berekend. De cijfers voor het aantal mestvarkens, fokzeugen en leghennen per bedrijf lopen nogal uiteen. De gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf en het percentage bouwland komen vrijwel met elkaar overeen. Het gemiddelde aantal melkkoeien per bedrijf ligt in het ruilverkavelingsgebied iets hoger dan op de L.E.I.-bedrijven. De arbeidsbezetting vertoont geen grote verschillen.

Uit de bedrijfsuitkomsten van de onderzochte L.E.I.-bedrijven blijkt dat in de afgelopen drie jaren het gemiddelde arbeidsinkomen van de ondernemer varieerde van f. 7300,- tot bijna f. 10.000,- afhankelijk van de bedrijfsgrootte. Hoewel de L.E.I.-bedrijven niet geheel representatief zijn voor het ruilverkavelingsgebied, is het waarschijnlijk dat de gemiddelde bedrijfsuitkomsten van de bedrijven in dit gebied geen grote afwijkingen vertonen met de gemiddelde resultaten van de L.E.I.-bedrijven.

HOOFDSTUK IV

ENKELE AGRARISCH-SOCIALE ASPECTEN

De onder de titel van dit hoofdstuk vallende aspecten omvatten veel meer dan in het kader van deze sociaal-economische schets kan worden gegeven. Er zijn voor het ruilverkavelingsgebied slechts enkele cijfers beschikbaar over de leeftijdsopbouw en de bedrijfsopvolgingssituatie. Daarnaast zullen nog enkele gemeentelijke cijfers over het landbouwonderwijs worden gegeven.

§ 1. Bedrijfshoofden (bijlage 39)

De gemiddelde leeftijd van de landbouwers in het ruilverkavelingsgebied bedraagt 49 jaar; 6% van hen is 65 jaar of ouder en 20 % 35 jaar of jonger. In vergelijking met andere gebieden zijn deze cijfers niet ongunstig. In de grootteklassen loopt de gemiddelde leeftijd niet veel uit elkaar, alleen in de grootteklassen van 1-5 ha en van 20-25 ha is de gemiddelde leeftijd hoger; resp. 52 en 51 jaar. Zoals ook in andere gebieden het geval is, is ook hier bij de bedrijfshoofden met bedrijven van 1-5 ha van vergrijzing sprake. Onder de bedrijven die vrijkomen voor opvolging of opheffing zullen zich dus relatief veel kleine bedrijven bevinden.

De verdeling van de bedrijfshoofden over de verschillende leeftijdsklassen en dus ook de gemiddelde leeftijd loopt in de onderscheiden deelgebieden enigszins uiteen. In Tervoort en Hoge en Lage Aard zijn de boeren het jongst; in Bavel het oudst. De bedrijfshoofden van bedrijven van 1-5 ha zijn in dit laatste deelgebied relatief sterk vertegenwoordigd.

De bedrijven van tuinders worden vooral geleid door jongere bedrijfshoofden. Er zullen dus in de naaste toekomst weinig tuindersbedrijven voor opvolging of beëindiging vrijkomen.

De gemiddelde leeftijd van de geregistreerden verschilt weinig met die van de landbouwers. Onder de D-geregistreerden komen vanzelfsprekend veel ouderen voor, waardoor hun leeftijd vrij hoog is.

§ 2. Bedrijfsopvolging (bijlage 40)

Met het oog op de toekomstige ontwikkeling van de bedrijfsgroottestructuur is het van belang een indruk te hebben van de verhouding tussen het aantal bedrijfsopvolgers en het aantal voor hen vrijkomende bedrijven. Daar toe is van alle landbouwers en tuinders van 50 jaar en ouder, aan de hand van inlichtingen van streekkenners, nagegaan wat er te zijner tijd vermoedelijk met het bedrijf zal gebeuren. Voor deze categorie van boeren is immers te verwachten dat de eerstkomende 15 jaar bedrijfsopvolging of -beëindiging aan de orde zal komen. Tevens kan alleen van deze leeftijdscategorie een enigszins betrouwbare aanwijzing van streekkenners worden verwacht. In hoeverre de bedrijfsopvolging al of niet verzekerd moet worden geacht, is in tabel 20 weergegeven.

Tabel 20

OPVOLGINGSSITUATIE

	Aantal bedrijven	Aantal landbouwers en tuinders van 50 jaar en ouder			
		totaal	waarvan opvolging		
			verzekerd is	niet ver- zekerd is	twijfel- achtig is
A+B landbouwers 1-10 ha	111	48	24	21	3
10-20 ha	140	53	40	7	6
≥20 ha	29	15	12	-	3
totaal	280	116	76	28	12
Tuinders totaal	46	11	7	-	4

Bron: L.E.I.

Over alle landbouwbedrijven gerekend zal in de komende 10-15 jaar 10% zonder opvolger komen; dat is dus minder dan 1% per jaar. Dit is minder dan de procentuele vermindering van het aantal landbouwbedrijven in de afgelopen 5 jaar (zie hoofdstuk II § 3). De afnemings van het aantal landbouwbedrijven bedroeg in de periode 1960-1965 2% per jaar. Van de bedrijven beneden 10 ha is het percentage waarvan de opvolging niet verzekerd is aanzienlijk hoger dan op de grotere bedrijven. Mede gezien het feit dat de gemiddelde leeftijd van bedrijfshoofden van kleinere bedrijven, speciaal beneden de 5 ha, hoger ligt dan op de grotere is te verwachten dat het aantal kleine bedrijven door opheffing verder zal afnemen. Ook overgang van de groep landbouwers naar andere beroepsgroepen kan in de toekomst het aantal landbouwbedrijven doen verminderen. Dit heeft in de periode 1960-1965 in belangrijke mate bijgedragen aan de vermindering van het aantal landbouwbedrijven. Beroepsverandering kan ook in de naaste toekomst, mede gezien de nauwelijks veranderde leeftijdsopbouw, een rol blijven spelen.

De hierboven gegeven benaderingswijze geeft een globaal inzicht in de opvolgingssituatie, dat kan worden verdiept met behulp van de cijfers uit tabel 21. In deze tabel worden alle potentiële opvolgers betrokken op het totale aantal bedrijven. Als potentiële opvolgers zijn beschouwd de meewerkende mannelijke gezinsleden, waarvan verondersteld wordt dat zij vrijwel allen gelijke kansen maken voor bedrijfsopvolging.

Tabel 21

AANTAL POTENTIËLE OPVOLGERS PER 100 BEDRIJVEN

Landbouwers 1 - 5 ha	11	in Bavel	29	Biestraat	40
5 - 10 ha	26	Dorst	18	Bolberg	36
10 - 15 ha	27	Tervoort	29		
≥ 15 ha	41	Molenschot	32		
Alle landbouwers	29	Hoge en			
		Lage Aard	19	Alle tuinders	13

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1965.

Voor een volledige interpretatie van deze cijfers wordt verwezen naar L.E.I.-Verslag No. 18 "De Haagse Beemden", waaruit blijkt dat bij een aantal van 30-40 potentiële opvolgers op een aantal van 100 bedrijven er een evenwichtstoestand bestaat. Ook in dit licht gezien kan worden verwacht dat het aantal bedrijven als gevolg van generatiewisseling af zal nemen. Vooral voor de bedrijven van 1-5 ha zal de afnemingsbelangrijk zijn. Ook voor de bedrijven van 5-10 ha en voor de bedrijven van 10-15 ha zou op grond van deze cijfers een afnemings van het aantal bedrijven verwacht mogen worden. In hoeverre dit in de naaste toekomst voor de bedrijven van b.v. 10-15 ha gerealiseerd zal worden, hangt mede af van de bedrijfsvergroting van de bedrijven kleiner dan 10 ha en bovendien van het antwoord op de vraag wat het "teveel" aan opvolgers op de bedrijven groter dan 10 ha zal gaan doen. De kans dat het aantal bedrijven af zal nemen is het grootst in Dorst en Hoge en Lage Aard en het kleinst in Biestraat en Bolberg. Deze cijfers vertonen een belangrijke mate van overeenkomst met de bedrijfsgroottestructuur in deze gebieden. Het percentage bedrijven van 10 ha en groter, dat gemiddeld 52% bedraagt is in Dorst en Hoge en Lage Aard resp. 41% en 46% en in Biestraat en Bolberg resp. 61% en 60%.

Het lage aantal potentiële opvolgers bij de tuinders hangt nauw samen met de leeftijdsopbouw van deze groep. Gemiddeld zijn de tuinders belangrijk jonger dan de landbouwers. Hierdoor zijn nog weinig potentiële opvolgers werkzaam op deze bedrijven.

§ 3. Raming van het potentiële aantal O.- en S.-kandidaten (bijlage 41)

De mogelijkheden welke het O.- en S.-fonds biedt tot bedrijfsbeëindiging kunnen in de toekomst van invloed zijn op het aantal bedrijven in het ruilverkavelingsgebied.

Door het L.E.I. is (met behulp van de gegevens uit het landbouwtelling-formulier) een raming opgesteld van het aantal grondgebruikers welke als potentiële gegadigden voor bedrijfsbeëindiging via het O.- en S.-fonds kunnen worden beschouwd. Gegadigden in die zin dat zij voldeden aan de 5 basisvoorwaarden, waarbij het inkomenscriterium vertaald was in een oppervlaktecriterium. Een belangrijke voorwaarde, nl. een inkomen uit het landbouwbedrijf van minimaal f. 2500,- per jaar is moeilijk in een schatting te betrekken. Deze voorwaarde kan het geschatte aantal gegadigden uit de D-groep beperken. Doordat minder dan de helft van het inkomen uit de landbouw hoeft te komen, kan ook een aantal C-grondgebruikers tot de gegadigden behoren. Als criterium is in deze raming nog toegevoegd het al of niet hebben van een opvolger.

Volgens deze raming komen 34 geregistreerden met bijna 150 ha grondgebruik voor de O.- en S.-regeling in aanmerking. Tot december 1965 hadden zich in het ruilverkavelingsgebied 6 gegadigden voor bedrijfsbeëindiging via het O.- en S.-fonds gemeld. Hiervan zijn er 3 toegewezen, 2 afgewezen, terwijl 1 nog in behandeling is. Hoe groot de invloed is van de nieuwe regeling van 1 september 1965 is nog niet bekend. Behalve de voorwaarden van het O.- en S.-fonds spelen persoonlijke omstandigheden en de mentaliteit van de bevolking een rol. In dit verband valt b.v. te denken aan het feit dat verscheidene kleine boeren in de loop van de jaren een zelfstandig bestaan hebben opgebouwd, dat men niet graag vroegtijdig opgeeft om te gaan rentenieren of om voor een deel van de vrijkomende tijd in loondienst te gaan werken.

§ 4. H e t l a n d b o u w o n d e r w i j s (b i j l a g e 42)

Deze paragraaf geeft enige gegevens ten aanzien van het door bedrijfs-
hoofden en meewerkende zoons gevolgde landbouwonderwijs. Cijfers over het
ruilverkavelingsgebied zijn niet aanwezig; wel zijn er gemeentelijke cijfers
uit de Landbouwtelling 1962. Deze cijfers geven slechts een summier inzicht
in de situatie in het ruilverkavelingsgebied, temeer daar deze cijfers be-
trekking hebben op alle geregistreeerde bedrijfshoofden en niet op de boeren
en tuinders afzonderlijk. Een belangrijk deel van deze geregistreeerde bedrijfs-
hoofden behoort tot de beroepsgroepen C en D.

Een vergelijking van de gemeentelijke cijfers over de bedrijfshoofden
met die van de landbouwgebieden en de provincie, waarin de gemeenten Gilze
Rijen en Nieuw Ginneken zijn gelegen en van totaal Nederland laat zien dat
de percentages bedrijfshoofden zonder land- of tuinbouwonderwijs in deze
gemeenten een wat gunstiger beeld vertonen. Het percentage bedrijfshoofden
zonder landbouwonderwijs bedroeg in de gemeenten Gilze Rijen en Nieuw Ginne-
ken resp. 27 en 29 tegenover de provincie en totaal Nederland resp. 36
en 46. Het meeste landbouwonderwijs is door bedrijfshoofden genoten in de
vorm van cursussen.

Van de meewerkende zoons, waarvan waarschijnlijk het overgrote deel
werkzaam was op landbouwbedrijven zijn de cijfers in de desbetreffende ge-
meenten ook belangrijk gunstiger dan de diverse gebiedsgemiddelden en het
landsgemiddelde. Vooral het hoge percentage zoons met dagonderwijs is opmer-
kelijk. In de toekomst zal in het ruilverkavelingsgebied door generatiewis-
seling de onderwijssituatie van de bedrijfshoofden een nog gunstiger beeld
vertonen dan in 1962 reeds het geval was.

BEVOLKING SINDS 1910

Jaar	Aantal inwoners		Indexcijfers (1947 = 100)			
	gemeente		gemeente		Noord- brabant	Nederland
	Gilze Rijen	Nieuw- Ginneken ¹⁾	Gilze Rijen	Nieuw- Ginneken ¹⁾		
1910	4439	2308	43	39	54	62
1920	5758	2901	56	49	63	72
1930	7741	4370	75	73	76	83
1940	9171	5604	89	94	89	93
1947	10340	5979	100	100	100	100
1950	12057	6393	117	107	107	106
1955	13603	6853	132	115	117	112
1960	14898	7439	144	124	126	119
1961	15016	7594	145	127	128	120
1962	15184	6723	147	112	131	122
1963	15344	6841	148	114	133	124
1964	15657	7008	151	117	136	125
1965	15953	7129	154	119	139	127

1) Tot 1942 gemeente Bavel en Ginneken.
Bron: C.B.S.

BEVOLKING NAAR WIJKEN

	Aantal inwoners		Indexcijfers (1947 = 100)
	1947	1960	
Gemeente Gilze Rijen			
In het r.v.k.-blok: Gilze	2726	4407	162
Molenschot	402	468	116
Bolberg	291	233	80
Biestraat	476	137	29
Verspreide huizen onder			
Molenschot	668	641	96
totaal	4563	5886	129
Buiten het r.v.k.-blok totaal	5777	9012	156
Gemeente Nieuw Ginneken			
In het r.v.k.-blok: Bavel	1055	1389	132
Heusdenhout en Ypelaarstraat	699	1016	145
Verspreide huizen in het			
noorden	913	799	88
totaal	2667	3204	120
Buiten het r.v.k.-blok totaal	3312	4235	128
Gemeente Oosterhout			
In het r.v.k.-blok: Dorst	1542	1682	109

Bronnen: C.B.S. Volks- en beroepstelling 1947.
Algemene volkstelling 1960.

	Gemeente																
	Gilze-Rijen							Nieuw-Ginneken							Cos- ter hout	Totaal in het blok	
	wijk			totaal				wijk			totaal						
	Gilze	Molenschot	Bolberg	Biestraat	verspreide	in het	buiten	Bavel	Heusden en	Ypelaarstraat	verspreide	in het	buiten				
					huizen onder						Molenschot			huizen in het			noorden
Bevolking totaal percentage R.K. N.H. Ger. Overige kerkgenootschappen Geen kerkgenootschap	4407	468	233	137	641	5885	9013	1389	1016	799	3204	4235	1308	10397			
	99	100	100	100	84	98	93	100	97	100	98	97	99	98			
	1	-	-	-	9	1	4	0	1	-	1	2	0	1			
	0	-	-	-	3	0	1	-	-	-	-	0	0	0			
	0	-	-	-	1	0	0	0	0	1	-	0	0	0			
	0	-	-	-	3	1	2	-	1	-	1	1	1				
Mannelijke beroepsbev. totaal	1142	135	67	43	262	1649	2499	369	315	189	873	1192	347	2849			
Aantal landbouwers 1)	28	43	17	17	42	147	215	23	21	60	104	255	35	286			
Aantal landarbeiders 1)	12	3	1	-	2	18	17	3	4	4	11	16	2	36			
Aantal mannelijke woonforenzen	232	25	7	4	30	298	413	232	230	50	512	509	184	994			
Aantal boederijen en tuinderswoningen	24	39	19	17	43	142	230	17	25	56	98	258	37	277			

1) Gezinshoofden,

Bron: C.B.S., Algemene volkstelling 1960.

MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING NAAR BEDRIJFSTAK

	Gemeente Gilze Rijen				Gemeente Nieuw Ginneken			
	1947		1960		1947		1960	
	aantal	pro- centen	aantal	pro- centen	aantal	pro- centen	aantal	pro- centen
Landbouw	796	26	603	15	782	43	584	28
Bosbouw	1	0	-	-	21	1	20	1
Industrie en ambacht	1409	47	1834	44	399	22	514	25
Bouwnijverheid	217	7	408	10	171	9	371	18
Openbare nutsbedrijven	1	0	12	0	2	0	12	1
Handel, bank enz.	211	7	269	7	136	8	196	9
Vervoer	125	4	126	3	65	4	72	4
Dienstverlening ¹⁾	246	8	889	21	235	13	294	14
Onbekend	37	1	7	0	5	0	2	0
Totaal	3043	100	4148	100	1816	100	2065	100

1) Incl. militaire dienst.

Bron: C.B.S., Volks- en beroepsstelling 1947
Algemene volkstelling 1960

MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING NAAR WIJK

	Totaal- aantal	Mannelijke beroepsbevolking			
		land- bouw	nijver- heid	handel en verkeer	overige bedrijfstakken
Gemeente Gilze Rijen totaal	4148	15	54	9	22
In het r.v.k.-blok totaal	1649	15	57	9	19
Gilze	1142	5	71	10	14
Molenschot	135	53	37	5	5
Bolberg	67	46	34	11	9
Biestraat	43	65	26	2	7
Verspreide huizen onder Molenschot	262	26	16	4	54
Buiten het r.v.k.-blok totaal	2499	16	52	9	23
Gemeente Nieuw Ginneken totaal	2065	29	44	13	14
In het r.v.k.-blok totaal	873	20	52	13	15
Bavel	369	10	63	14	13
Heusdenhout en Ypelaaarstraat	315	11	61	15	13
Verspreide huizen in het noorden	189	55	21	7	17
Buiten het r.v.k.-blok totaal	1192	36	36	13	15
Gemeente Oosterhout					
In het r.v.k.-blok Dorst	347	16	60	13	11

Bron: C.B.S., Algemene volkstelling 1960.

MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING EN FORENSISME

		Gemeente			
		Gilze Rijen		Nieuw Ginneken	
		aantal	index	aantal	index
Mannelijke beroepsbevolking (a)	1947	3043	100	1816	100
	1960	4148	136	2065	114
Dagforenzen	1947	198	100	534	100
	1960	506	256	808	151
Overige forenzen	1947	50	100	50	100
	1960	205	410	213	426
Agrariërs	1947	803	100	805	100
	1960	603	75	584	73
Agrariërs in procenten van a	1947	26	.	44	.
	1960	15	.	28	.
Dagforenzen in procenten van a	1947	7	.	29	.
	1960	12	.	39	.

Bronnen: C.B.S., Volks- en beroepstelling 1947,
Algemene volkstelling 1960.

WOONFORENZEN

	Aantal woonforenzen 2)				
	totaal	in de land- bouw	in de nijver- heid	in de bouwnij- verheid	in overig bedrijfs- takken
Wonend in Gilze Rijen, werkend in 1)					
Alphen c.a.	16	1	7	4	4
Dongen	92	1	75	4	12
Oosterhout	33	1	19	3	10
Tilburg	114	1	47	28	38
Baarle Nassau	12	-	6	1	5
Breda	134	2	67	23	42
Alblasserdam	17		17	-	-
Rotterdam	14		7	3	4
Totaal in aangrenzende gemeente	266	4	149	75	67
Alle woonforenzen	506	6	272	46	153
Wonend in Nieuw Ginneken, werkend in 1)					
Breda	606	14	309	112	171
Gilze Rijen	82	1	44	13	24
Oosterhout	25	1	17	3	4
Rotterdam	17		6	9	2
Totaal in aangrenzende gemeente	730	18	376	130	206
Alle woonforenzen	808	18	408	155	227

1) Gemeenten met ≥ 10 forenzen zijn met name genoemd.

2) Dagelijks naar de werkgemeente heen en weer-reizende mannen.

Bron: C.B.S., Algemene volkstelling 1960.

WERKFORENZEN

	Aantal werkforenzen 2)				
	totaal	in de land-bouw	in de nijverheid	in de bouwnijverheid	in overige bedrijfs-takken
Werkend in Gilze Rijen, wonend in ¹⁾					
Alphen c.a.	24	-	19	2	3
Chaam	38	-	14	2	22
Dongen	138	-	88	18	32
Nieuw Ginneken	82	1	44	13	24
Oosterhout	287	2	171	22	92
Tilburg	410	-	96	10	304
Baarle Nassau	14	-	12	-	2
Breda	434	-	198	21	215
Etten en Leur	10	-	1	1	8
's-Hertogenbosch	10	-	-	1	9
Oisterwijk	30	-	22	-	7
Rucphen	19	-	15	2	2
Teteringen	16	-	3	-	13
Totaal uit aangrenzende gemeenten	979	3	432	67	477
Alle werkforenzen	1636	3	713	105	815
Werkend in Nieuw Ginneken, wonend in ¹⁾					
Baarle Nassau	-	2	-	1	3
Breda	4	13	22	14	53
Chaam	2	3	2	4	11
Gilze Rijen	-	-	4	3	7
Oosterhout	-	-	2	-	2
Rijsbergen	1	2	-	2	5
Teteringen	-	-	1	1	2
Totaal uit aangrenzende gemeenten	7	20	31	25	83
Alle werkforenzen	7	23	34	30	94

1) Gemeenten met ≥ 10 forenzen zijn met name genoemd.

2) Dagelijks naar de werkgemeente heen-en weer-reizende mannen.

Bron: C.B.S., Algemene volkstelling 1960.

REISTIJD VAN DE WOONFORENZEN

	Gemeente	
	Gilze Rijen	Nieuw Ginnoen
Aantal woonforenzen (mannen + vrouwen) 1)	753	1075
Percentage met een reistijd van		
< 15 minuten	2	10
15 - 30 minuten	14	40
30 - 45 minuten	40	37
45 - 60 minuten	18	6
60 - 90 minuten	15	4
90 - 120 minuten	4	2
≥ 120 minuten	2	0
Onbekend aantal minuten	5	1

1) Dagelijks naar de werkgemeente reizenden.

Bron: C.B.S., Algemene volkstelling 1960.

VERVOERMIDDELEN VAN DE WOONFORENZEN

	Gemeente			
	Gilze Rijen		Nieuw Ginneken	
	1947	1960	1947	1960
Aantal woonforenzen (mannen + vrouwen) ¹⁾	198	753	534	1075
Percentage dat reist per				
trein	21	25	3	2
bus	5	17	1	5
personenauto	2	4	2	6
motor of scooter	3	2	1	2
bromfiets	-	12	-	12
rijwiel	68	35	92	72
overige vervoermiddelen	1	-	0	0
vervoermiddel onbekend	-	5	-	1
geen vervoermiddel			1	-

1) Dagelijks naar de werkgemeente reizenden.

Bronnen: C.B.S., Volks- en beroepstelling 1947 .
Algemene volkstelling 1960.

GEREGISTREERDEN NAAR BEROEPSGROEP EN BEDRIJFSGROOTTE

	Aantal geregistreerden											
	in de beroepsgroep										totaal	
	A		B		C		D		Speciaal			
	1960	1965	1960	1965	1960	1965	1960	1965	1960	1965	1960	1965
Zonder cultuurgrond	-	-	-	-	9	11	2	7	1	1	12	
< 1 ha	-	3 ³⁾	3 ³⁾	-	69	55	51	44	3	1	126 ³⁾	10
1 - 2 ha	22 ²¹⁾	22 ²¹⁾	22 ²⁾	11 ¹⁾	18	18	8	11	1	3	51 ²³⁾	5
2 - 3 ha	16 ¹³⁾	15 ¹³⁾	1	-	10	11	4	7	-	1	31 ¹³⁾	3
3 - 4 ha	12 ⁶⁾	9 ²⁾	1 ¹⁾	-	6	4	2	2	-	-	21 ⁷⁾	1
4 - 5 ha	22 ⁵⁾	13 ⁵⁾	-	1	1	4	1	2	1	2	25 ⁵⁾	2
5 - 6 ha	17	18	1	1	2	1	-	1	-	-	20	2
6 - 7 ha	16 ¹⁾	13 ¹⁾	5	2	-	5	1	1	-	1	22 ¹⁾	2
7 - 8 ha	26	19	1	1	2	1	1	-	-	-	30	2
8 - 9 ha	18	16	-	3	-	1	-	-	2	1	20	2
9 - 10 ha	31	18	4	2	-	-	-	-	-	-	35	2
10 - 11 ha	18	21	-	1	-	1	-	1	-	-	18	2
11 - 12 ha	26	20	2	2	-	-	-	-	-	-	28	2
12 - 13 ha	15	13	1	-	-	2	-	-	-	-	16	1
13 - 14 ha	15	24	1	3	-	-	-	-	-	-	16	2
14 - 15 ha	11	15	1	1	-	-	-	-	-	-	12	1
15 - 16 ha	12	11	1	-	-	-	-	-	-	-	13	1
16 - 17 ha	8	8	1	-	-	-	-	-	-	-	9	
17 - 18 ha	10	8	-	1	-	-	-	-	-	-	10	
18 - 19 ha	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
19 - 20 ha	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
20 - 21 ha	4	2	1	1	-	-	-	-	-	-	5	
21 - 22 ha	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
22 - 23 ha	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
23 - 24 ha	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
24 - 25 ha	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
25 - 26 ha	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
26 - 27 ha	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
27 - 28 ha	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
28 - 29 ha	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
29 - 30 ha	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30 - 31 ha	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
31 - 32 ha	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
33 - 34 ha	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
34 - 35 ha	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
39 - 40 ha	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
46 - 47 ha	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
Alle geregistreerden	337 ⁴⁶⁾	306 ⁴⁵⁾	26 ⁶⁾	20 ¹⁾	117	115	70	76	8	10	558 ⁵²⁾	52

)waarvan tuinders.

Bron: Landbouwtellingformulieren 1960 - 1965.

GEREGISTREERDEN NAAR BEROEPSGROEP, DEELGEBIED EN GROOTTEKLASSE

	Aantal geregistreerden																									
	in de beroepsgroep												To- taal	in de beroepsgroep												To- taal
	A en B				C	D	Spec.	A en B				C		D	Spec.											
	landbouwers		tuinders					landbouwers		tuinders																
	1960	1965	1960	1965				1960	1965	1960	1965					1960	1965	1960	1965	1960	1965					
Bavel													Dorst													
nder cul- urgrond	-	-	-	-	4	4	-	1	-	-	4	5	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	3	1		
< 1 ha	-	-	-	2	22	15	14	12	-	-	36	29	-	-	-	1	10	6	8	9	-	-	18	16		
- 5 ha	2	4	10	6	9	7	2	3	-	-	23	20	9	4	8	8	2	3	3	4	1	1	23	20		
- 7 ha	5	3	-	-	-	-	1	1	-	1	6	5	5	9	-	-	1	-	-	-	-	-	5	10		
- 10 ha	7	4	-	-	-	-	1	-	2	1	10	5	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4		
- 15 ha	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	15	15	-	-	-	-	1	-	-	-	15	16		
- 20 ha	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2		
- 25 ha	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
≥ 25 ha	3	3	-	-	-	1	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
le geregis- eerden	31	28	10	8	35	27	18	17	2	2	96	82	38	34	8	9	15	11	11	14	1	1	73	69		
Tervoort													Molenschot													
nder cul- urgrond	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1		
< 1 ha	-	-	-	-	6	6	3	3	-	-	9	9	-	-	-	-	1	1	4	4	-	-	5	5		
- 5 ha	3	2	3	5	3	5	1	2	-	-	10	14	1	-	7	7	2	5	1	1	-	-	11	13		
- 7 ha	8	4	-	-	-	-	-	-	-	-	8	4	3	2	-	-	1	1	-	-	-	-	4	3		
- 10 ha	6	7	-	-	1	1	-	-	-	-	7	8	10	8	-	-	-	-	-	-	-	-	10	8		
- 15 ha	10	8	-	-	-	-	-	-	-	-	10	8	9	14	-	-	-	1	-	-	-	-	9	15		
- 20 ha	6	9	-	-	-	-	-	-	-	-	6	9	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3		
- 25 ha	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-		
≥ 25 ha	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
le geregis- eerden	39	35	3	5	10	12	5	6	-	-	57	58	31	28	7	7	4	8	5	6	-	-	47	49		
Hoge en Lage Aard													Biestraat													
nder cul- urgrond	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	2	1	1	1	1	1	2	4		
< 1 ha	-	-	-	-	2	-	4	6	-	-	6	6	-	-	1	-	9	8	6	4	-	-	16	12		
- 5 ha	9	7	8	5	2	3	3	4	1	2	23	21	2	2	5	3	6	6	1	2	-	1	14	14		
- 7 ha	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	7	6	5	2	-	1	-	1	-	1	-	-	5	5		
- 10 ha	17	16	-	-	-	1	-	-	-	-	17	17	18	10	-	-	-	-	-	-	-	-	18	10		
- 15 ha	15	13	-	-	-	-	-	-	-	-	15	13	12	19	-	-	-	-	-	-	-	-	12	19		
- 20 ha	11	12	-	-	-	-	-	-	-	-	11	12	7	4	-	-	-	-	-	-	-	-	7	4		
- 25 ha	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5		
≥ 25 ha	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
le geregis- eerden	63	58	8	5	4	4	7	11	1	2	83	80	48	42	6	4	15	17	8	8	1	2	78	73		
Bolberg													Totaal r.v.k.-blok "Bavel"													
nder cul- urgrond	-	-	-	-	2	4	-	2	-	-	2	6	-	-	-	-	9	11	2	7	1	1	12	19		
< 1 ha	-	-	2	-	19	19	12	6	3	1	36	26	-	-	3	3	69	55	51	44	3	1	126	103		
- 5 ha	2	-	7	8	11	8	4	6	-	2	24	24	28	19	48	42	35	37	15	22	2	6	128	126		
- 7 ha	5	7	1	-	1	3	-	-	-	-	7	10	38	33	1	1	2	6	1	2	-	1	42	43		
- 10 ha	16	10	-	-	1	-	-	-	-	-	17	10	80	59	-	-	2	2	1	-	2	1	85	62		
- 15 ha	21	23	-	-	-	2	-	-	-	-	21	25	90	100	-	-	-	3	-	1	-	-	90	104		
- 20 ha	9	6	-	-	-	-	-	-	-	-	9	6	46	40	-	-	-	-	-	-	-	-	46	40		
- 25 ha	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	14	13	-	-	-	-	-	-	-	-	14	13		
≥ 25 ha	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	15	16	-	-	-	1	-	-	-	-	15	17		
le geregis- eerden	61	55	10	8	34	36	16	14	3	3	124	116	311	280	52	46	117	115	70	76	8	10	558	527		

on: Landbouwteilingformulieren 1960 - 1965.

NEVENBEROEPEN VAN DE B- EN HOOFDBEROEPEN VAN DE C-GEREGERISTREERDEN

	Aantal geregistreerden in de beroepsgroep									
	B		C							
	1960	1965	totaal	zonder cultuurgrond	< 1 ha	> 1 ha	1960	1965	1960	1965
Melkrijder	8	11	2	1	-	2	-	-	-	1
Loonwerker	3	2	1	2	-	-	-	-	1	2
Arbeider loonbedrijf	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Landarbeider	3	1	6	5	2	3	1	3	2	2
Hengstenhouder	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1
Veehandelaar	2	1	4	3	1	2	-	-	2	2
Veevoeder/kunstmesthandel	-	-	4	3	-	-	-	-	-	3
Overige landbouwverwante beroepen	-	-	6	7	1	2	-	-	4	6
Bosarbeider	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-
Pakhuisknecht/magazijnbediende	-	-	1	6	-	-	-	-	1	3
Gemeentearbeider/grondwerker	1	1	14	13	1	11	3	8	3	4
Tuinman/bloemistarbeider	-	-	3	4	-	-	3	4	-	-
Verzorgende beroepen	3	2	19	13	1	9	1	6	7	6
Steenbakkerij	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1
Fabrieksarbeider	-	-	30	28	4	22	15	5	5	9
Bouwvakarbeider	-	-	3	4	-	-	2	4	-	-
Expediteur	1	-	3	1	-	1	1	1	1	-
Chauffeur	-	-	5	7	-	-	4	3	1	3
Monteur/kraanmachinist	-	-	2	3	-	-	1	1	1	2
Ambtenaar/administrateur	-	-	4	3	1	2	1	1	1	1
Verzekeringsagent/vertegenwoordiger	1	-	4	6	1	2	2	3	2	2
Overige beroepen	2	-	4	3	-	2	2	2	2	1
Alle beroepen	26	20	117	115	10	68	55	39	49	

Bron: Landbouwtellingformulieren 1960-1965.

GEREGISTREERDEN IN GROEP D

	Aantal D-geregistreerden									
	totaal		zonder cult.gr.		< 1 ha		≥ 1 ha			
	1960	1965	1960	1965	1960	1965	1960	1965	1960	1965
Vorig beroep:										
tuinder	14	16	-	-	12	13	2	3		
landbouwer	31	42	2	6	15	16	14	20		
veehandelaar	-	1	-	-	-	1	-	-		
gemeentearbeider/grondwerker	6	6	-	-	6	6	-	1		
fabrieksarbeider	12	6	-	1	11	4	1	-		
chauffeur	-	1	-	-	-	1	-	-		
winkelier	2	-	-	-	2	-	-	-		
rijwielhersteller	1	1	-	-	1	1	-	-		
klompenmaker	1	-	-	-	1	-	-	-		
spoorwegarbeider	-	1	-	-	-	1	-	1		
ambtenaar	2	1	-	-	2	-	-	-		
bouwvakarbeider	-	1	-	-	-	1	-	-		
overige	1	-	-	-	1	-	-	-		
Alle beroepen	70	76	2	7	51	44	17	25		

Bron: Landbouwtellingformulieren 1960-1965.

SPECIALE BEDRIJVEN

	Aantal geregistreerden							
	totaal		zonder cult.gr.		< 1 ha		≥ 1 ha	
	1960	1965	1960	1965	1960	1965	1960	1965
Bloemist	1	-	-	-	1	-	-	-
Fruittweker	1	1	-	-	-	-	1	1
Pluimveehouder	1	2	1	1	-	-	-	1
Varkenshouder	-	2	-	-	-	-	-	2
Boomkweker	1	1	-	-	-	-	1	1
K.I.-vereniging	1	1	-	-	1	-	-	1
Instelling	2	2	-	-	1	1	1	1
Staatsbosbeheer	1	1	-	-	-	-	1	1
Alle beroepen	8	10	1	1	3	1	4	8

Bron: Landbouwtellingformulieren 1960-1965.

	Aantal bedrijven					Percentage bedrijven					Oppervlakte cultuurgrond in ha	Gemiddelde bedrijfsgrrootte in ha	Indexcijfers (1910 = 100)		
	in de grootteklasse					in de grootteklasse							aantal bedrijven	oppervlakte cultuurgrond	gemiddelde bedrijfsgrrootte
	to- taal	1-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	≥ 20 ha	1-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	≥ 20 ha						
Gemeente Gilze- Rijen	1910	306	122	77	99	8	40	25	33	2	2336	7,6	100	100	100
	1921	322	104	72	128	18	32	22	40	6	3019	9,4	105	129	124
	1930	368	106	80	140	42	29	22	38	11	3888	10,6	120	166	139
	1947	384	76	102	160	46	20	26	42	12	4467	11,6	125	191	153
	1950	408	71	123	168	46	18	30	41	11	4930	12,1	133	211	159
	1955	403	76	123	160	44	19	30	40	11	4717	11,7	132	202	154
1959	431	95	127	174	35	22	30	40	8	4749	11,0	141	203	145	
Gemeente Nieuw- Ginneken	1910	257	114	46	62	35	44	18	24	14	2325	9,0	100	100	100
	1921	275	113	64	73	25	41	23	27	9	2415	8,8	107	104	98
	1930	306	116	80	88	22	38	26	29	7	2561	8,4	119	110	93
	1947	370	118	106	116	30	32	29	31	8	3433	9,3	144	148	103
	1950	365	120	114	103	28	33	31	28	8	3347	9,2	142	144	102
	1955	366	126	110	98	32	34	30	27	9	3354	9,2	142	144	102
1959	385	134	113	106	32	35	29	28	8	3468	9,0	150	149	100	
Landbouwgebied Westelijke Kempen	1910	1941	658	784	471	28	34	41	24	1	13653	7,1	100	100	100
	1921	2022	667	757	520	78	33	37	26	4	16917	8,4	104	122	118
	1930	2242	592	692	765	193	26	31	34	9	22578	10,1	115	163	142
	1947	2451	503	755	968	225	21	31	39	9	27207	11,1	126	196	156
	1950	2438	453	791	975	219	19	32	40	9	27739	11,4	126	200	161
	1955	2482	474	834	969	205	19	34	39	8	27703	11,2	128	200	158
1959	2553	538	768	1053	194	21	30	41	8	27782	10,9	132	200	153	
Landbouwgebied Land van Breda	1910	1820	922	425	355	118	51	23	20	6	13176	7,2	100	100	100
	1921	1876	892	472	411	101	48	25	22	5	13768	7,3	103	104	101
	1930	2158	943	589	507	119	44	27	23	6	16387	7,6	119	124	105
	1947	2715	1320	721	545	129	49	27	20	4	19447	7,2	149	148	100
	1950	2771	1347	781	522	121	48	28	19	5	19425	7,0	152	147	97
	1955	2824	1391	802	516	115	49	29	18	4	19370	6,9	155	147	96
1959	2854	1411	791	542	110	49	28	19	4	19573	6,9	157	149	96	

Bronnen: Directie van de Landbouw (1910 - 1930), C.B.S. (1947 - 1959).

WIJZIGINGEN IN HET AANTAL GEREГИSTREERDEN (1960-1965)

	Aantal geregistreerden						totaal
	in de beroepsgroep						
	A	B	C	D	spec.		
Geregistreerd in 1960	337	26	117	70	8		558
Sinds 1960 verdwenen	13	2	31	30	1		77
	324	24	86	40	7		481
Overgegaan naar een andere beroepsgroep							
Naar groep A	-	4	3	-	-		
Naar groep B	5	-	-	1	-		
Naar groep C	14	6	-	4	-		
Naar groep D	16	-	10	-	-		
Naar de speciale groep	2	1	-	-	-		
Waardoor er de beroepsgroep verlieten	37	11	13	5	-		
Waardoor er de beroepsgroep betraden	7	6	24	26	3		
	294	19	97	61	10		481
Sinds 1960 in de registratie opgenomen	12	1	18	15	-		481
Geregistreerd in 1965	306	20	115	76	10		527

Bron: Landbouwtellingformulieren en L.E.I.

NIEUW GEREГИSTREERDEN (1960-1965)

	Aantal geregistreerden in de beroepsgroep					totaal
	A	B	C	D		
Aantal geregistreerden: totaal	12	1	18	15		46
Grootteklasse:						
zonder cultuurgrond	-	-	3	6		9
< 1 ha	-	-	9	4		13
1 - 5 ha	11	-	6	5		22
7 - 10 ha	-	1	-	-		1
10 - 15 ha	1	-	-	-		1
Reden van nieuwe registratie:						
geregistreerd voor wat tuinbouw	-	-	1	1		2
geregistreerd voor het houden van vee	-	-	4	6		10
gevestigd op los land	1	-	10	-		11
afgesplitst van overgedaan eigen bedrijf	2	-	-	8		10
afgesplitst van ouderlijk bedrijf	9	1	3	-		13
Oppervlakte cultuurgrond in ha	34,21	8,55	15,03	9,98		67,77

Bron: Landbouwtellingformulieren en L.E.I.

VERDWENEN GEREgistREERDEN (1960 - 1965)

	Aantal geregistreerden							totaal
	in de beroepsgroep							
	A	B	C	D	spec.			
Aantal verdwenen geregistreerden: totaal	13	2	31	30	1		77	
Grootteklasse (1960)								
zonder cultuurgrond	-	-	3	2	-		5	
< 1 ha	-	1	21	23	1		46	
1 - 5 ha	3	-	7	4	-		14	
5 - 7 ha	3	-	-	1	-		4	
7 - 10 ha	2	1	-	-	-		3	
10 - 15 ha	1	-	-	-	-		1	
15 - 20 ha	1	-	-	-	-		1	
20 - 25 ha	3	-	-	-	-		3	
De reden van verdwijnen:								
geen vee of tuinbouw meer	-	-	9	10	-		19	
ouderdom - rusten	3	-	-	1	-		4	
overleden	1	-	2	5	-		8	
ziekte	1	-	-	-	-		1	
bedrijfsverandering	4	-	2	-	-		6	
beroepsverandering	3	1	1	-	-		5	
verhuizing - emigratie	1	-	-	1	-		2	
grond losgelaten	-	-	7	11	-		18	
grond kreeg niet-agrarische bestemming	-	1	10	2	1		14	
Bestemming van de grond:								
toegevoegd aan bestaande landbouwbedrijven	118,05	7,50	7,46	17,28	-		150,29	
in het blok								
toegevoegd aan bestaande landbouwbedrijven	-	-	5,27	-	-		5,27	
buiten het blok	21,38	0,68	7,48	1,75	0,23		31,52	
niet agrarische bestemming	-	-	1,41	0,95	-		2,36	
grond zelf gehouden								
Oppervlakte betrokken cultuurgrond	139,43	8,18	21,62	19,98	0,23		189,44	

OVERDRACHTEN IN DE PERIODE 1960-1965

	Aantal overdrachten							totaal
	in de beroepsgroep							
	A	B	C	D	spec.			
Aantal overdrachten: totaal	44	3	8	5	1		61	
In: Bavel	7	-	2	2	-		11	
Dorst	6	1	-	1	-		8	
Tervoort	6	-	1	-	-		7	
Molenschot	4	-	-	-	-		4	
Hoge en Lage Aard	11	-	2	1	1		15	
Biestraat	4	1	-	-	-		5	
Bolberg	6	1	3	1	-		11	
Grootteklasse 1965	1	-	4	3	-		8	
< 1 ha	1	-	3	2	1		13	
1 - 5 ha	7	-	-	-	-		5	
5 - 7 ha	4	1	-	-	-		8	
7 - 10 ha	8	-	-	-	-		12	
10 - 15 ha	10	2	-	-	-		12	
15 - 20 ha	8	-	-	-	-		8	
20 - 25 ha	2	-	-	-	-		2	
≥ 25 ha	4	-	1	-	-		5	
De overneming had plaats door:	26	1	3	-	1		31	
zoon van vader	2	-	1	1	-		4	
zoon van moeder	-	-	-	-	-		-	
schoonzoons van	3	-	-	-	-		3	
schoonvader	2	-	-	1	-		3	
familielid	1	-	-	3	-		4	
weduwe	10	2	4	-	-		16	
vreemde	-	-	-	-	-		-	
Reden van overdracht	6	-	2	1	-		9	
bedrijfsverand.-verhuizing	2	1	-	-	-		3	
beroepsverandering	2	1	2	3	-		8	
overlijden	32	1	3	1	1		38	
rusten	1	-	1	-	-		2	
grond losgelaten t.b.v. zoon	1	-	1	-	-		2	
vorming maatschap met zoon	1	-	-	-	-		1	

Bron: Landbouwtellingformulieren en L.E.I.

ONTVANG VAN HET GRONDVERKEER 1) 1964 - 1965

	Grondverkeer in ha												speciale groep	totaal
	landbouwers A en B						tuinders A en B	groep C	groep D					
	1-5 ha	5-7 ha	7-10 ha	10-15 ha	15-20 ha	20-25 ha				≥ 25 ha	totaal			
Oppervlakte cultuurgrond van alle geregistreerden in ha	71	197	499	1240	684	286	453	102	235	86	30	3883		
Vergroting door:														
administratieve oorzaak	0	0	3	3	1	1	2	0	1	1	1	13		
ruiling	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1		
pachtbeëindiging	-	-	3	5	2	-	-	-	4	-	-	14		
pacht	-	2	2	9	0	2	-	1	42	1	-	59		
koop	-	1	3	2	-	2	-	1	-	-	-	9		
bedrijfsovername	-	-	1	-	4	-	17	-	-	-	-	22		
erving, schenking	-	1	0	-	-	-	1	-	-	-	-	2		
onbekende oorzaak	-	1	6	11	5	4	-	1	5	-	-	33		
Alle vergrotingen in ha	0	5	18	31	12	9	20	3	52	2	1	153		
Aantal gevallen	1	9	16	30	16	6	7	9	15	6	1	116		
Verkleining door:														
administratieve oorzaak	0	0	1	1	2	0	1	5	2	0	-	7		
pachtbeëindiging	3	-	2	7	2	-	-	14	2	3	1	22		
verhuur	1	-	0	-	2	-	-	3	-	2	-	5		
bedrijfsoverdracht	-	-	0	-	-	-	-	0	5	61	0	66		
verkoop	-	-	2	-	1	-	1	4	-	4	-	10		
onteigening	0	1	-	1	-	-	-	2	-	2	1	5		
boedelscheiding	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
bosaanplant	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	2	2		
onbekende oorzaak	2	-	-	1	1	-	1	5	1	1	1	11		
Alle verkleiningen in ha	6	1	5	10	8	0	3	33	11	73	5	129		
Aantal gevallen	8	2	12	14	10	1	4	51	16	20	5	102		

1) Exclusief grondverkeer ≥ 10 are.

Bron: Aantekeningen d.b.h. op het landbouwtellingformulier.

VERKAVELING

	Aantal bedrijven met gegevens															Totaal aantal kavels	Gemiddeld aantal kavels per bedrijf	Gemiddelde kavel- grootte in ha	
	met kavels																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				
Landbouwers	19	2	7	4	2	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	58	3,0	1,23	
1 ~ 5 ha	31	1	5	5	4	5	6	1	2	1	-	1	-	-	-	146	4,7	1,35	
5 ~ 7 ha	55	8	1	9	9	7	4	8	5	2	1	-	1	-	-	268	4,9	1,86	
7 ~ 10 ha	97	5	6	9	4	20	12	10	17	3	6	-	3	1	1	588	6,1	2,11	
10 ~ 15 ha	40	-	-	3	4	4	5	4	5	2	2	4	4	2	-	314	7,9	2,18	
15 ~ 20 ha	13	1	1	-	1	1	3	-	4	-	1	-	-	1	-	86	6,6	3,33	
20 ~ 25 ha	15	1	-	1	3	-	1	3	1	1	1	-	2	-	1	109	7,3	4,16	
≥ 25 ha																			
totaal	270	18	20	31	27	40	31	27	34	9	11	5	10	3	2	2	1569	5,8	2,19
in Bavel	28	-	5	3	2	6	5	3	1	1	1	-	1	-	-	147	5,3	2,48	
Dorst	31	-	2	1	1	6	3	3	5	1	4	1	3	1	-	229	7,4	1,39	
Tervoort	34	2	3	4	4	3	3	1	3	4	1	1	2	1	2	224	6,6	2,13	
Molenschot	27	-	1	2	2	7	4	2	3	1	2	-	2	1	-	179	6,6	1,89	
Hoge en Lage Aard	56	13	7	14	9	3	3	4	2	-	-	1	-	-	-	193	3,4	3,55	
Biestraat	42	-	1	3	3	6	6	10	10	-	2	-	1	-	-	271	6,5	1,88	
Bolberg	52	3	1	4	6	9	7	4	10	2	1	2	1	-	2	326	6,3	2,26	
Tuinders	39	19	7	6	4	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	84	2,2	1,21	
Totaal																			
Overige geregistreerden:																			
Groep C																			
< 1 ha	49	45	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	1,1	0,33	
≥ 1 ha	42	15	11	5	3	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	107	2,5	2,02	
totaal	91	60	14	5	4	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	162	1,8	1,45	
Groep D																			
< 1 ha	42	36	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	1,1	0,35	
≥ 1 ha	21	4	6	4	1	3	-	1	-	-	1	-	1	-	-	76	3,6	0,92	
totaal	63	40	12	4	1	3	-	1	-	-	1	-	1	-	-	124	1,9	0,70	
Speciale groep totaal (≥ 1 ha)	6	1	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	2,7	1,81	
Alle geregistreerden	469	138	55	48	36	52	32	30	34	9	12	5	11	3	2	2	1955	4,2	1,99

Bron: Landbouwtellingformulieren 1963.

ONTWIKKELING VAN HET GRONDGEBRUIK

	Oppervlakte cultuurgrond	Percentage cultuurgrond in gebruik als		
		bouwland	grasland incl. kunstweide	tuinland
Gemeente Gilze Rijen	1910	51	49	-
	1921	53	47	0
	1930	51	48	1
	1939	49	49	2
	1950	41	57	2
	1955	44	53	3
	1960	41	55	4
	1964	38	58	4
Gemeente Nieuw-Ginneken ¹⁾	1950	38	55	7
	1955	41	51	8
	1960	37	53	10
	1964	28	62	10

1) In 1942 ontstaan.

Bron: C.B.S.

GRONDGEBRUIK

	Aantal bedrijven met cultuurgrond		Oppervlakte cultuurgrond in ha		Percentage cultuurgrond in gebruik als					
	1960	1965	1960	1965	bouwland		grasland		tuinland	
					1960	1965	1960	1965	1960	1965
Landbouwers										
1 - 5 ha	28	19	112	71	35	28	48	56	17	16
5 - 7 ha	38	33	229	197	42	37	46	54	12	9
7 - 10 ha	80	59	689	499	42	36	52	61	6	3
10 - 15 ha	90	100	1094	1240	42	36	54	62	4	2
15 - 20 ha	46	40	786	684	42	35	55	64	3	1
20 - 25 ha	14	13	307	286	48	45	51	55	1	0
≥ 25 ha	15	16	425	453	44	39	55	61	1	0
totaal	311	280	3642	3430	42	37	53	61	4	2
in Bavel	31	28	390	365	43	35	53	62	4	3
Dorst	38	34	343	318	40	38	53	58	7	4
Tervoort	39	35	492	477	40	35	56	64	4	1
Molenschot	31	28	370	339	43	39	50	59	7	2
Hoge en Lage Aard	63	58	708	685	41	33	54	65	5	2
Biestraat	48	42	546	510	43	40	54	58	3	2
Bolberg	61	55	793	736	45	38	52	60	3	2
Tuinders	52	46	121	102	15	11	18	7	66	82
totaal										
Overige geregistreerden:										
Groep C										
< 1 ha	69	55	25	18	24	12	17	23	59	65
≥ 1 ha	39	49	98	217	31	43	57	52	12	5
totaal	108	104	123	235	29	41	49	50	22	9
Groep D										
< 1 ha	51	44	16	17	29	12	8	20	53	68
≥ 1 ha	17	25	45	69	10	26	76	68	14	6
totaal	68	69	61	86	15	24	59	58	26	18
Spec.groep										
< 1 ha	3	1	1	1	5	-	52	-	43	100
≥ 1 ha	4	8	22	29	23	35	18	24	59	41
totaal	7	9	23	30	23	34	18	23	59	43
Alle geregistreerden	546	508	3970	3883	41	36	52	59	7	5

Bron: Landbouwtellingformulieren 1960 en 1965.

TYPOLOGIE VAN DE BEDRIJVEN

	Totaal- aantal bedrijven	Aantal bedrijven											
		zonder vee				met vee en veehouderij							
		met tuin- bouw	zonder tuin- bouw	met tuin- bouw	zonder tuin- bouw	1	2	3	4	5	6	7	8
A+B landbouwers	19	-	-	2	1	8	1	6	-	1	-	1	1
5 - 7 ha	33	1	-	5	-	13	2	9	2	1	-	1	-
7 - 10 ha	59	-	-	1	6	13	9	17	3	5	5	5	5
10 - 15 ha	100	-	-	5	3	13	31	16	24	5	5	3	3
15 - 20 ha	40	-	-	2	1	1	16	4	11	1	1	4	4
20 - 25 ha	13	-	-	3	3	1	1	2	2	2	-	1	1
≥ 25 ha	16	-	-	-	8	1	2	-	3	-	-	-	2
totaal	280	1	-	18	22	50	62	54	45	12	12	16	16
in Bavel	28	-	-	2	4	8	6	5	2	1	-	-	-
Dorst	34	1	-	2	1	6	4	9	4	5	2	2	2
Tervoort	35	-	-	1	7	6	7	5	6	-	3	3	3
Molenschot	28	-	-	4	-	10	3	6	3	2	-	-	-
Hoge en Lage	58	-	-	3	5	14	17	12	5	-	2	2	2
Aard	42	-	-	4	2	3	10	8	10	1	1	4	4
Biestraat	55	-	-	2	3	3	15	9	15	3	3	5	5
Bolberg	46	32	-	11	-	1	-	2	-	-	-	-	-
Tuinders	115	41	9	13	21	16	6	4	5	-	-	-	-
C	76	36	5	10	14	3	6	1	1	-	-	-	-
D	10	2	1	1	2	2	1	-	-	1	1	-	-
Spec. bedr.	527	112	15	53	59	72	75	61	51	13	13	16	16
Alle bedrijven													

1) Geen rundvee, varkens en < 50 leghennen.

2) Als produktierichting binnen de veehouderij zijn gerekend rundvee, mestvarkens, fokvarkens, leghennen indien 50 en meer aanwezig.

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1965.

BOUWLANDGEBRUIK

	Oppervlakte bouwland in ha	Percentage bouwland beteeld met												
		granen					hakvruchten							
		to-taal	rogge	haver	gerst	mengsels	tarwe	peulvruchten	to-taal	aardappelen	suikerbieten	voederbieten	overige gewassen	
Landbouwers:														
1 - 5 ha	21	49	12	24	13	-	-	1	50	7	31	12	-	-
5 - 7 ha	74	59	17	13	28	1	-	-	41	5	27	9	-	-
7 - 10 ha	179	66	17	17	31	1	0	-	33	4	21	8	1	1
10 - 15 ha	444	69	24	17	26	1	1	-	30	3	20	7	1	1
15 - 20 ha	242	67	21	13	31	1	1	-	33	4	21	8	0	0
20 - 25 ha	126	72	24	10	35	-	3	-	27	4	20	3	1	1
≥ 25 ha	178	75	22	16	30	3	4	-	25	5	16	4	0	0
totaal	1264	68	21	15	29	1	2	0	31	4	21	6	1	1
in Bavel	128	62	17	8	32	2	3	0	37	6	26	5	1	1
Dorst	122	64	16	18	28	2	-	-	34	3	28	3	2	2
Tervoort	167	66	15	9	38	3	1	-	33	4	23	6	1	1
Molenschot	131	70	18	20	31	1	-	-	30	4	18	8	-	-
Hoge en Lage Aard	229	65	20	15	27	1	2	-	35	3	24	8	-	-
Biestraat	206	73	24	18	30	-	1	-	27	3	18	6	0	0
Bolberg	281	75	31	18	23	0	3	-	25	4	15	6	0	0
Tuinders: totaal	12	38	17	7	14	-	-	1	61	14	45	2	-	-
Overige geregistreerden:														
groep C														
< 1 ha	2	15	12	3	-	-	-	2	83	41	29	13	-	-
≥ 1 ha	93	87	31	22	33	1	-	-	13	2	8	3	-	-
totaal	95	86	31	22	32	1	-	0	14	3	9	2	-	-
groep D														
< 1 ha	2	39	12	9	18	-	-	1	60	24	28	8	-	-
≥ 1 ha	19	83	29	16	38	-	-	-	17	6	8	3	-	-
totaal	21	78	27	15	36	-	-	0	22	8	10	4	-	-
speciale groep totaal (≥ 1 ha)	10	68	47	7	10	-	4	-	22	7	12	3	10	10
Alle geregistreerden	1402	69	22	16	29	1	1	0	30	4	20	6	1	1

Bron: Landbouwtellingformulieren 1965.

GRASLAND

	Oppervlakte grasland in ha	Percentage grasland	
		tijdelijk	blijvend
Landbouwers: 1 - 5 ha	40	15	85
5 - 7 ha	106	7	93
7 - 10 ha	305	8	92
10 - 15 ha	773	6	94
15 - 20 ha	438	4	96
20 - 25 ha	159	11	89
≥ 25 ha	274	6	94
totaal	2095	6	94
in Bavel	227	6	94
Dorst	183	1	99
Tervoort	303	6	94
Molenschot	199	6	94
Hoge en Lage Aard	445	6	94
Biestraat	295	6	94
Bolberg	443	10	90
Tuinders: totaal	8	5	95
Overige geregistreerden:			
groep C < 1 ha	4	9	91
≥ 1 ha	113	5	95
totaal	117	5	95
groep D < 1 ha	3	-	100
≥ 1 ha	47	6	94
totaal	50	5	95
spec. groep totaal (≥ 1 ha)	7	60	40
alle geregistreerden	2277	6	94

Bron: Landbouwtellingformulieren 1965.

TUINBOUWGEWASSEN

		Oppervlakte tuinbouwgewassen in ha								
		Aantal bedrijven		groenten open grond				klein- fruit	ov. ge- wassen	onder glas
				totaal	totaal	w.v. aardbeien	fruit			
Landbouwers	1 - 5 ha	19	16	10,79	6,62	2,44	0,10	4,07	-	0,05
	5 - 7 ha	33	29	17,77	8,95	5,53	0,23	8,59	-	0,02
	7 - 10 ha	59	36	15,38	9,52	4,78	0,20	5,66	-	0,47
	10 - 15 ha	100	39	22,63	13,54	5,38	1,20	7,89	-	-
	15 - 20 ha	40	8	3,55	1,93	1,43	-	1,62	-	-
	20 - 25 ha	13	6	1,20	0,40	0,33	0,20	0,60	-	-
	≥ 25 ha	16	1	0,15	-	-	-	0,15	-	-
	totaal	280	135	71,47	40,96	19,89	1,93	28,58	-	0,54
in Bavel		28	16	9,64	5,23	1,38	0,30	4,11	-	0,05
	Dorst	34	23	12,48	7,01	5,11	-	5,47	-	0,49
	Tervoort	35	12	6,98	2,85	1,00	0,10	4,03	-	-
	Molenschot	28	22	8,80	3,65	2,84	0,40	4,75	-	-
	Hoge en Lage Aard	58	29	11,37	6,13	3,69	0,30	4,94	-	-
	Biestraat	42	16	9,65	6,84	2,65	0,58	2,23	-	-
	Bolberg	55	17	12,55	9,25	3,22	0,25	3,05	-	-
Tuinders	< 1 ha	3	3	2,31	1,31	0,37	0,65	0,35	-	-
	≥ 1 ha	43	43	77,81	63,69	18,42	1,98	11,90	0,24	-
	totaal	46	46	80,12	65,00	18,79	2,63	12,25	0,24	-
Overige geregistreerden:										
groep C	< 1 ha	55	51	11,56	5,65	2,90	0,21	5,32	0,38	-
	≥ 1 ha	49	23	11,06	7,68	2,54	0,47	2,91	-	-
	totaal	104	74	22,62	13,33	5,44	0,68	8,23	0,38	-
groep D	< 1 ha	44	41	11,51	4,93	2,04	1,81	4,77	-	-
	≥ 1 ha	25	9	4,22	2,28	0,66	0,02	1,92	-	-
	totaal	69	50	15,73	7,21	2,70	1,83	6,69	-	-
speciale groep	< 1 ha	1	1	0,70	0,70	0,01	-	-	-	-
	≥ 1 ha	8	5	12,86	2,57	1,20	7,56	0,53	2,10	-
	totaal	9	6	13,56	3,27	1,21	7,56	0,53	2,10	-
Alle geregistreerden		508	311	203,50	129,77	48,03	14,73	56,28	2,72	0,54

Bron: Landbouwtellingformulieren 1965.

RUNDVEEHOUDERIJ

	Aantal bedrijven 1960 1965	Aantal melkkoeien per 100 ha cultuurgrond		P. 100 melkkoeien aantal kalveren		Bedrijven met mest- kalveren		Bedrijven met overig mestvee	
		1960	1965	1960	1965	1960	1965	1960	1965
		100 ha tuingrond	100 ha grasland	aantal kalveren	aantal pinken	aantal bedrijven	gem. aant. per bedrijf	aantal bedrijven	gem. aant. per bedrijf
Landbouwers	28	97	108	32	45	3	3,0	1	2,0
1 - 5 ha	38	92	117	44	39	2	37,0	4	3,3
5 - 7 ha	80	97	119	43	48	10	13,3	9	5,1
7 - 10 ha	90	94	113	44	58	11	36,9	31	4,1
10 - 15 ha	46	85	101	54	75	3	5,3	22	5,0
15 - 20 ha	14	69	87	53	74	1	3,0	3	6,3
20 - 25 ha	15	74	81	57	90	-	-	7	7,3
≥ 25 ha	311	88	105	48	63	30	21,4	77	4,6
totaal									
in Bavel	31	76	94	52	72	3	19,0	11	6,6
Dorst	38	98	121	47	61	3	4,7	8	2,5
Iervoor	39	92	110	49	69	4	80,7	3	21,6
Molenschot	31	81	96	49	67	3	8,3	10	7,8
Hoge en Lage Aard	63	92	110	50	64	3	10,7	20	4,8
Biestraat	48	94	106	42	52	8	5,5	7	2,4
Bolberg	61	85	101	45	59	6	24,3	18	1,0
tuinders totaal	52	29	3	133	67	-	-	1	1,0
Overige geregistreerden:									
Groep C zonder cultuurgrond	9	-	-	33	-	1	33,0	1	1,0
< 1 ha	69	16	6	400	300	2	16,5	1	4,0
≥ 1 ha	39	27	14	103	168	5	10,2	8	11,3
totaal	117	25	15	106	157	8	14,6	10	9,5
Groep D zonder cultuurgrond	2	-	-	-	-	-	-	1	2,0
< 1 ha	51	-	24	150	100	-	-	-	-
≥ 1 ha	17	11	7	100	1020	-	-	4	10,0
totaal	70	8	10	122	655	-	-	5	8,4
Spec. groep zonder cultuurgrond	1	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	3	-	-	-	-	-	-	-	-
≥ 1 ha	4	32	21	17	17	-	-	-	-
totaal	8	31	20	17	17	-	-	-	-
Alle geregistreerden	558	83	94	48	65	38	19,9	93	5,4

Bron: Landbouwtellingformulieren 1960 - 1965.

MELKKOEIEN

	Aantal bedrijven																	Gem. aant. melk- koeien per be- drif met melkkoeien		
	totaal		zonder melkkoeien		met melkkoeien															
					met melkkoeien													met melkkoeien		
	1960	1965	1960	1965	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	≥25	1960	1965	1960	1965	1960	1965	1960			1965
Landbouwers	28	19	2	2	16	9	10	8	-	-	-	-	-	-	-	-	26	17	4,2	4,5
5 - 7 ha	38	33	-	2	12	2	26	26	-	3	-	-	-	-	-	-	38	31	5,6	7,4
7 - 10 ha	80	59	2	2	3	-	49	18	26	37	-	2	-	-	-	-	78	57	8,5	10,5
10 - 15 ha	90	100	-	1	1	-	10	7	71	50	8	37	-	4	-	1	90	99	11,5	14,3
15 - 20 ha	46	40	-	-	-	-	-	-	25	9	19	19	2	11	-	1	46	40	14,5	17,3
20 - 25 ha	14	13	-	-	-	-	3	1	1	-	8	5	2	7	-	14	13	15,1	19,2	
≥ 25 ha	15	16	-	-	1	-	-	1	1	-	3	2	6	5	4	8	15	16	21,0	22,9
totaal	311	280	4	7	33	11	98	61	124	99	38	65	10	27	4	10	307	273	10,5	13,3
in Bavel	31	28	3	3	2	3	9	6	13	2	2	10	2	3	-	1	28	25	10,6	13,8
Dorst	38	34	-	1	7	1	13	11	15	13	3	7	-	1	-	-	38	33	8,8	11,6
Tervoort	39	35	1	2	3	-	11	4	14	10	7	10	1	5	2	4	38	33	11,9	15,9
Molenschot	31	28	-	-	1	-	13	8	15	15	2	5	-	-	-	-	31	28	9,6	11,5
Hoge en Lage Aard	63	58	-	1	10	3	20	14	20	18	9	13	2	6	2	3	63	57	10,3	13,2
Biestraat	48	42	-	-	5	2	17	7	19	20	4	8	3	5	-	-	48	42	10,7	12,8
Bolborg	61	55	-	-	5	2	15	11	29	21	10	12	2	7	-	2	61	55	11,0	13,7
Tuinders	52	46	38	45	14	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	1	2,5	3,0
Overige geregistreerden:																				
Groep C zonder cultuurgrond	9	11	9	10	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3,0
< 1 ha	69	55	66	54	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1,3	1,0
≥ 1 ha	39	49	31	40	6	6	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	8	9	3,3	3,4
totaal	117	115	106	104	9	8	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	11	11	2,8	3,1
Groep D zonder cultuurgrond	2	7	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	51	44	51	41	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1,3
≥ 1 ha	17	25	14	22	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	1,7	1,7
totaal	70	76	67	70	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	6	1,7	1,5
Speciale groep zonder cultuurgrond	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	3	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
≥ 1 ha	4	8	3	7	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	7,0	6,0
totaal	8	10	7	9	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	7,0	6,0
Alle geregistreerden	558	527	222	235	59	26	101	64	124	100	38	65	10	27	4	10	336	292	9,8	12,6

Bron: Landbouwtellingformulieren 1960 - 1965.

MELKPRODUCTIE

	1958	1960	1962	1964
Aantal gecontroleerde koeien				
Bavel	739	742	885	793
Dorst	119	102	149	62
Gilze	1096	1135	1196	1179
Rijen	796	821	836	1072
Ulvenhout	560	615	642	764
Noordbrabant F.H.	25687	27233	27443	27831
Gemiddelde melkopbrengst in kg:				
Bavel	4520	4501	4582	4545
Dorst	4342	4384	4483	4579
Gilze	4512	4497	4619	4981
Rijen	4416	4460	4560	4510
Ulvenhout	4391	4356	4412	4273
Noordbrabant F.H.	4362	4354	4431	4371
Gemiddeld vetgehalte in %:				
Bavel	3,75	3,75	3,83	3,85
Dorst	3,64	3,68	3,83	3,93
Gilze	3,70	3,71	3,79	3,88
Rijen	3,66	3,66	3,72	3,80
Ulvenhout	3,66	3,71	3,86	3,87
Noordbrabant F.H.	3,70	3,72	3,80	3,84

Bron: Jaarverslagen Stichting Centrale Melkcontrole Dienst.

MESTVARKENS

	Aantal bedrijven met _____ mestvarkens						Totaal- aantal bedr. met mestvarkens	Gem. aantal mestvarkens per bedr. met nestv.	Aantal mest- varkens
	1-9	10-19	20-29	30-49	50-99	≥ 100			
alleen nestvarkens									
1- 5 ha	3	1	-	-	-	2	6	56,0	336
5- 7 ha	3	2	5	1	1	2	14	55,7	780
7-10 ha	7	2	4	2	6	2	23	39,6	913
10-15 ha	3	13	8	4	4	3	35	32,9	1120
15-20 ha	-	1	1	5	4	2	13	59,6	775
20-25 ha	-	-	1	-	-	1	2	195,5	391
≥25 ha	1	-	-	-	-	-	1	9,0	9
totaal	17	19	19	12	15	12	94	46,0	4324
Bavel	3	-	3	1	2	3	12	82,5	990
Dorst	4	3	-	2	-	1	10	23,3	233
Tervoort	-	1	2	-	3	5	11	10,3	1129
Molenschot	2	3	2	3	-	-	10	20,0	200
Hoge en									
Lage Aard	1	2	2	4	6	3	18	55,8	1005
Biestraat	1	6	4	-	1	-	12	22,4	269
Bolberg	6	4	6	2	3	-	21	23,7	498
alleen fokzeugen									
1- 5 ha	3	1	-	-	-	-	4	8,8	35
5- 7 ha	2	-	-	-	-	-	2	2,5	5
7-10 ha	4	3	1	2	1	-	11	20,1	221
10-15 ha	9	6	5	-	1	-	21	14,7	308
15-20 ha	4	3	3	2	-	-	12	16,1	193
20-25 ha	-	2	-	-	-	-	2	13,0	26
≥25 ha	1	2	-	-	-	-	3	8,7	26
totaal	23	17	9	4	2	-	55	14,8	814
Bavel	2	1	-	-	-	-	3	11,0	33
Dorst	6	1	1	-	-	-	8	6,8	54
Tervoort	1	3	1	1	-	-	6	18,7	112
Molenschot	2	-	1	-	-	-	3	11,3	34
Hoge en									
+ Lage Aard	3	4	1	-	1	-	9	14,6	131
Biestraat	3	4	2	1	1	-	11	21,6	238
Bolberg	6	4	3	2	-	-	15	14,1	212
mestvarkens									
Tuinders	4	2	1	1	3	-	11	26,2	288
Groep C	19	1	6	2	9	2	39	32,2	1254
Groep D	5	-	1	1	1	-	8	21,5	172
Groep spec.	2	-	-	-	-	2	4	66,8	267
Alle gere- gistreerden	70	39	36	20	30	16	211	33,7	7119

Bron: Landbouwtellingformulieren 1965.

FOKZEUGEN

		Aantal bedrijven met.....fokzeugen					Totaal- aantal bedr.met fokzeugen	Gem.aantal fokzeugen per bedr. met fokz.	Aantal fokzeuge
		1-4	5-9	10-14	15-19	≥ 20			
alleen fokzeugen	1- 5 ha	-	-	1	-	-	1	14,0	14
	5- 7 ha	-	-	-	-	-	-	-	-
	7-10 ha	1	2	-	-	-	3	4,0	12
	10-15 ha	-	1	2	1	1	5	15,6	78
	15-20 ha	1	-	-	-	-	1	4,0	4
	20-25 ha	1	-	-	-	-	1	3,0	3
	≥25 ha	-	-	-	-	-	-	-	-
	totaal	3	3	3	1	1	11	10,1	111
	Bavel	-	-	-	-	-	-	-	-
	Dorst	-	1	-	-	-	1	5,0	5
Landbouwbedrijven met mestvarkens + fokzeugen	Tervoort	-	-	1	-	-	1	14,0	14
	Molenschot	1	1	1	-	-	3	6,7	20
	Hoge en Lage Aard	1	1	1	1	-	4	10,3	41
	Biestraat	1	-	-	-	-	1	3,0	3
	Bolberg	-	-	-	-	1	1	28,0	28
	1- 5 ha	5	-	1	-	2	8	9,5	76
	5- 7 ha	1	2	3	-	4	10	21,8	218
	7-10 ha	7	4	5	1	2	19	9,8	186
	10-15 ha	12	14	11	2	4	43	9,4	405
	15-20 ha	6	6	-	4	2	18	9,7	174
20-25 ha	1	-	1	-	2	4	16,8	67	
≥25 ha	4	-	2	-	-	6	5,5	33	
totaal	36	26	23	7	16	108	10,7	1159	
Bavel	2	2	1	-	-	5	5,8	29	
Dorst	5	6	4	1	2	18	10,6	191	
Tervoort	3	3	3	-	1	10	10,6	106	
Molenschot	4	3	1	-	1	9	7,7	69	
Hoge en Lage Aard	8	4	2	4	4	22	11,4	250	
Biestraat	7	2	6	1	3	19	10,8	205	
Bolberg	7	6	6	1	5	25	12,4	309	
Tuinders	2	1	2	-	-	5	7,2	36	
Groep C	4	7	1	-	1	13	7,4	96	
Groep D	1	1	-	1	-	3	7,0	21	
Speciale groep	1	-	-	1	-	2	10,0	20	
Alle gere- gistreerden		47	38	29	10	18	142	10,2	1443

Bron: Landbouwtellingformulieren 1965.

LEGHENNEN

	totaal	Aantal bedrijven										Gemiddeld aantal legheennen per bedrijf met legheennen
		met legheennen										
		geen	1 - 49	50 - 99	100 - 199	200 - 499	500 - 999	1000 - 1999	2000 - 4999	5000 - 9999	met legheennen	
Landbouwers	1 - 5 ha	19	9	7	1	2	-	-	-	-	10	37
	5 - 7 ha	33	16	8	6	3	-	-	-	-	17	64
	7 - 10 ha	59	22	11	13	6	3	1	3	-	37	192
	10 - 15 ha	100	36	37	16	8	2	1	-	-	64	68
	15 - 20 ha	40	12	11	11	3	2	-	-	1	28	192
	20 - 25 ha	13	5	5	2	1	-	-	-	-	8	48
	≥ 25 ha	16	7	6	1	1	-	-	-	-	9	89
	totaal	280	107	85	50	24	8	2	3	1	173	113
in Bavel		28	9	11	2	3	2	-	1	-	19	125
	Dorst	34	11	9	8	6	-	-	-	-	23	70
	Tervoort	35	15	9	7	-	2	1	-	1	20	259
	Molenschot	28	9	10	7	2	-	-	-	-	19	54
	Hoge en Lage Aard	58	28	19	6	2	1	-	2	-	30	141
	Biestraat	42	17	12	6	6	1	-	-	-	25	72
	Bolberg	55	18	15	14	5	2	1	-	-	37	89
inuiders	totaal	46	37	4	3	1	1	-	-	-	9	76
Overige geregistreerden:												
Groep C zonder cultuurgrond		11	7	1	-	1	1	-	1	-	4	431
	< 1 ha	55	38	11	5	-	-	-	1	-	17	89
	≥ 1 ha	49	32	10	4	2	1	-	-	-	17	63
	totaal	115	77	22	9	3	2	-	2	-	38	113
Groep D zonder cultuurgrond		7	2	2	1	1	1	-	-	-	5	111
	< 1 ha	44	31	9	4	-	-	-	-	-	13	36
	≥ 1 ha	25	12	9	4	-	-	-	-	-	13	38
	totaal	76	45	20	9	1	1	-	-	-	31	49
Spec. groep zonder cultuurgrond		1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1500
	< 1 ha	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	125
	≥ 1 ha	8	5	-	2	-	-	-	-	1	3	1204
	totaal	10	5	-	2	1	-	-	1	-	5	1048
Alle geregistreerden		527	271	131	73	30	12	2	6	2	256	122

Bron: Landbouwtellingformulieren 1965.

ARBEIDSKRACHTEN 1960 - 1965

		Aantal bedrij- ven	Aantal arbeidskrachten												totaal					
			mannen						vrouwen											
			vast			tijdelijk			vast			tijdelijk								
			meew. gez. leden	vreemde arb. kr.	meew. gez. leden	vreemde arb. kr.	meew. gez. leden	vreemde arb. kr.	meew. gez. leden	vreemde arb. kr.	meew. gez. leden	vreemde arb. kr.	meew. gez. leden	vreemde arb. kr.						
Landbouwers		1 - 5 ha	28	19	31	22	-	-	-	14	11	-	7	3	-	31	22	52	36	
		5 - 7 ha	38	33	48	39	-	-	-	22	21	-	-	6	-	-	51	40	79	67
		7 - 10 ha	80	59	115	76	2	2	1	58	41	-	-	10	3	-	120	79	188	123
		10 - 15 ha	90	100	122	126	4	3	5	63	67	1	-	16	9	-	136	139	216	219
		15 - 20 ha	46	40	80	59	11	1	2	37	28	2	-	8	3	-	94	62	141	93
		20 - 25 ha	14	13	21	20	3	3	1	8	8	1	-	3	1	-	25	23	37	32
		≥ 25 ha	15	16	27	25	9	7	-	8	9	2	-	3	1	-	37	33	51	43
		totaal	311	280	444	367	29	16	12	210	185	6	-	53	26	1	494	398	764	613
		in Bavel	31	28	42	37	8	3	1	25	13	-	-	1	3	-	51	40	77	56
		Dorst	38	34	51	41	-	-	-	25	18	1	-	17	4	-	51	42	94	64
		Tervoort	39	35	54	48	-	3	2	34	9	1	-	2	7	-	58	55	95	71
		Molenschot	31	28	51	39	3	1	1	12	23	1	-	8	1	1	56	42	78	66
		Hoge en Lage Aard	63	58	96	70	4	2	2	44	47	2	-	10	9	-	103	73	159	129
		Biestraat	48	42	66	59	5	5	2	39	39	1	-	9	1	-	75	69	124	113
		Bolberg	61	55	84	73	9	2	4	31	36	-	-	6	1	-	100	77	137	114
		Tuinders	52	46	59	51	3	4	2	25	22	-	-	10	4	3	65	65	103	91
		Overige geregistreerden:																		
		Groep C zonder cultuurgrond																		
		< 1 ha	9	11	-	1	-	-	5	8	-	-	1	1	-	-	5	9	8	11
		≥ 1 ha	69	55	5	2	-	-	63	47	1	-	2	4	-	-	69	49	81	64
		totaal	39	49	25	13	2	-	19	39	2	-	11	9	-	-	48	52	68	74
		Groep D zonder cultuurgrond																		
		< 1 ha	2	7	1	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	1	5	1	5
		≥ 1 ha	51	44	8	10	-	-	34	18	1	-	5	-	-	-	43	28	58	38
		totaal	70	76	19	24	-	-	41	33	1	-	7	3	-	-	17	24	24	30
		Spec. groep zonder cultuurgrond																		
		< 1 ha	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
		≥ 1 ha	3	1	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	3	1
		totaal	4	8	5	8	7	9	-	-	3	1	-	2	-	-	15	18	15	20
		Alle geregistreerden	558	527	559	468	43	29	742	137	17	16	256	226	6	-	761	650	1126	948

Bron: Landbouwtellinginformulieren 1960 - 1965.

	Aantal bedrij- ven	Aantal arbeidskrachten														totaal man- nen + vrouwen			
		mannen							vrouwen										
		vast			tijdelijk				vast			tijdelijk							
		bedr.- hoofd	zoon	ov.- gez.- leden	vreem- den	bedr.- hoofd	zoon	ov.- gez.- leden	bedr.- hoofd	echt- genote	dochter	bedr.- hoofd	echt- genote	dochter	ov.- gez.- leden		vreem- den		
Landbouwers:																			
1 - 5 ha	19	20	2	-	-	-	-	-	-	9	2	2	1	-	-	36	22		
5 - 7 ha	33	33	4	2	-	-	-	-	-	15	6	5	-	1	-	67	40		
7 - 10 ha	59	58	17	1	2	-	-	-	1	31	9	1	2	-	-	123	79		
10 - 15 ha	100	99	26	1	3	-	3	1	6	47	17	5	4	-	4	219	139		
15 - 20 ha	40	43	12	4	1	-	1	1	-	23	5	2	1	-	-	93	62		
20 - 25 ha	13	14	6	-	3	-	-	-	-	4	4	1	-	-	-	32	23		
≥ 25 ha	16	19	6	-	7	-	-	-	-	7	2	-	1	-	-	43	33		
totaal	230	286	73	8	16	-	5	3	7	136	45	16	9	1	4	613	398		
in Bavel	28	29	8	-	3	-	-	-	-	6	6	2	1	-	-	56	40		
Dorst	34	35	6	-	-	-	-	-	1	16	2	1	3	-	-	64	42		
Tervoort	35	38	9	1	3	-	1	1	2	9	-	5	2	-	-	71	55		
Molenschot	28	30	9	-	1	-	1	-	1	16	7	1	-	-	-	66	42		
Hoge en Lage Aard	58	59	11	-	2	-	1	-	-	33	13	7	2	-	-	129	73		
Biestraat	42	42	13	4	5	-	1	1	3	28	10	-	1	-	4	113	69		
Bolberg	55	53	17	3	2	-	1	1	-	28	7	-	-	1	-	114	77		
Tuinders totaal	46	45	6	-	4	-	-	2	8	17	4	4	-	-	-	91	65		
Ov.geregistreerden																			
Gr.C, zonder cultuurgr.	11	1	-	-	-	8	-	-	-	1	-	1	-	-	-	11	9		
< 1 ha	55	2	-	-	-	42	5	-	-	4	-	11	-	-	-	64	49		
≥ 1 ha	49	11	2	-	-	37	2	-	-	7	2	10	2	-	-	74	52		
totaal	115	14	2	-	-	87	7	-	-	12	2	22	2	-	-	149	110		
Gr.D, zonder cultuurgr.	7	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5		
< 1 ha	44	10	-	-	-	17	-	1	-	-	-	4	-	1	-	38	28		
≥ 1 ha	25	13	-	-	-	10	-	1	-	3	-	1	2	-	-	30	24		
totaal	76	24	-	-	-	31	-	2	-	3	-	6	-	1	-	73	57		
Spec.gr. zonder cultuurgr.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
< 1 ha	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
≥ 1 ha	8	6	2	-	9	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	20	18		
totaal	10	8	2	-	9	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	22	20		
Alle geregistreerden	527	377	83	8	29	118	12	7	16	169	52	48	11	2	4	948	650		

Bron: Landbouwtellingformulieren 1965.

WERKPAARDEN

	Aantal bedrijven		Gemiddeld aantal werkpaarden per bedrijf met werkpaarden
	totaal	met werk- paarden	
Landbouwers: 1 - 5 ha	19	11	1,0
5 - 7 ha	33	26	1,1
7 - 10 ha	59	50	1,1
10 - 15 ha	100	79	1,3
15 - 20 ha	40	31	1,4
20 - 25 ha	13	9	1,4
≥ 25 ha	16	16	1,8
totaal	280	222	1,3
in Bavel	28	23	1,5
Dorst	34	18	1,2
Tervoort	35	31	1,3
Molenschot	28	22	1,2
Hoge en Lage Aard	58	47	1,3
Biestraat	42	34	1,2
Bolberg	55	47	1,3
Tuinders totaal	46	9	1,0
Overige geregistreerden:			
groep C zonder cultuurgrond	11	•	-
< 1 ha	55	3	1,0
≥ 1 ha	49	15	1,2
totaal	115	18	1,2
groep D zonder cultuurgrond	7	1	1,0
< 1 ha	44	1	3,0
≥ 1 ha	25	5	1,0
totaal	76	7	1,3
speciale groep zonder cultuurgrond	1	-	-
< 1 ha	1	-	-
≥ 1 ha	8	3	1,0
totaal	10	3	1,0
Alle geregistreerden	527	259	1,3

BEDRIJFSUITKOMSTEN

	Gemiddeld over de boekjaren 1961/62, 1962/63 en 1963/64				1965			
	deelnemers L.E.I.-boekhouding gemengde bedrijven op zand- 1)				landbouwers in het ruil- verkavelingsgebied "Bavel" 2)			
	grond Consulentenschap Tilburg							
	7-10 ha	10-15 ha	15-25 ha		7-10 ha	10-15 ha	15-25 ha	
Aantal bedrijven	11	13	11		59	100	53	
Gemiddelde bedrijfsgrootte in ha	8,9	12,0	17,9		8,5	12,4	18,3	
Percentage bouwland	36	39	41		36	36	38	
Percentage grasland	64	60	58		61	62	62	
Gemiddeld aantal koeien per bedrijf	9,5	12,6	16,5		10,1	14,0	17,8	
Gemiddeld aantal mestvarkens per bedrijf	30,1	14,7	9,5		19,2	14,3	26,1	
Gemiddeld aantal fokzeugen per bedrijf	2,1	4,3	3,6		3,4	5,0	4,7	
Gemiddeld aantal leghennen per bedrijf	263	154	46		120,3)	44,3)	109,3)	
Aantal volwaardige arbeidskrachten per bedrijf	1,3	1,4	1,7		1,33)	1,33)	1,63)	
Opbrengst per f. 100,- kosten (gld.)	98	101	103		.	.	.	
Arbeidsinkomen van het bedrijf (gld.)	9600	11300	14700		.	.	.	
Arbeidsinkomen van de ondernemer (gld.)	7300	9000	9950		.	.	.	
Netto-overschot per ha (gld.)	-108	39	82		.	.	.	

1) Bron: L.E.I.

2) Bron: Landbouwtellingsformulieren 1965.

3) Vaste mannelijke arbeidskrachten volgens de landbouwtellingformulieren.

Bijlage 39

LEEFTIJD VAN DE BEDRIJFSHOOFDEN

	Aantal bedrijven	Aantal bedrijfshoofden in de leeftijdsklasse van						Gemiddelde leef- tijd in jaren
		< 35 jaar	35 - 44 jaar	45 - 49 jaar	50 - 54 jaar	55 - 64 jaar	≥ 65 jaar	
Landbouwers								
1 - 5 ha	19	2	5	1	4	4	3	52
5 - 7 ha	33	5	11	6	4	4	3	45
7 - 10 ha	59	16	16	1	5	16	5	46
10 - 15 ha	100	18	29	16	16	19	2	45
15 - 20 ha	40	11	10	3	5	9	2	45
20 - 25 ha	13	-	3	3	2	4	1	51
≥ 25 ha	16	4	3	1	3	4	1	46
totaal	280	56	77	31	39	60	17	46
in Bavel	28	2	9	2	5	8	2	50
Dorst	34	8	10	2	6	6	2	45
Tervoort	35	8	14	5	2	6	-	43
Molenschot	28	4	7	4	5	6	2	48
Hoge en Lage Aard	58	17	16	6	6	11	2	43
Biestraat	42	5	10	6	5	12	4	49
Bolberg	55	12	11	6	10	11	5	47
Tuinders	46	22	10	3	5	5	1	39
Overige geregistreerden:								
Groep C zonder cultuurgrond	11	-	4	3	-	4	-	47
< 1 ha	55 ₁₎	8	11	7	6	18	2	49
≥ 1 ha	49 ₁₎	8	16	9	7	7	1	45
totaal	115	16	31	19	16	29	3	47
Groep D zonder cultuurgrond	7	-	-	-	-	4	3	64
< 1 ha	44	-	-	1	-	16	27	67
≥ 1 ha	25	-	-	-	1	8	16	66
totaal	76	-	-	1	1	28	46	67
Speciale groep zonder cultuurgrond	1 ₂₎	-	-	1	-	-	-	45
< 1 ha	1 ₃₎	-	-	-	-	-	-	-
≥ 1 ha	8 ₃₎	2	-	-	1	2	-	47
totaal	10	2	-	1	1	2	-	47
Alle geregistreerden	527	96	118	55	62	124	67	49

1) Incl. 1 steenbakkerij. 2) Instelling. 3) Incl. 1 bedrijf "Staatsbosbeheer", 1 K.L.-vereniging en 1 instelling.

BEDRIJFSOPVOLGING

		Aantal bedrijfshoofden van 50 jaar en ouder			
		totaal	met op- volger	zonder opvolger	waarvan de opvolging twijfelachtig is
A + B landbouwers	1 - 5 ha	11	4	6	1
	5 - 7 ha	11	4	6	1
	7 - 10 ha	26	16	9	1
	10 - 15 ha	37	28	4	5
	15 - 20 ha	16	12	3	1
	20 - 25 ha	7	7	-	-
	≥ 25 ha	8	5	-	3
	totaal	116	76	28	12
	in Bavel	15	8	5	1
	Dorst	14	7	6	1
	Tervoort	8	5	-	1
	Molenschot	13	8	2	2
	Hoge en Lage				
Tuinders	Aard	19	10	5	4
	Biestraat	21	15	4	1
	Bolberg	26	18	6	2
	< 1 ha	2	-	1	-
	≥ 1 ha	9	6	3	-
	totaal	11	6	4	-

Bron: L.E.I.

RAMING VAN HET POTENTIELE AANTAL KANDIDATEN VOOR BEEINDIGING VAN HET
BEDRIJF VIA HET O.- EN S. -FONDS

Aantal geregistreeerde telplichtigen in 1965																		
	totaal	waarvan met cultuurgrond in gebruik	totaal	waarvan 50 jaar en ouder	totaal	waarvan met hoofdberoep in de land- of tuin												
							totaal	waarvan met een inkomen van < f.8000,- (< 10 ha) (schatting)										
									totaal	waarvan sedert 1960 onafgebr een land- of tuinbouwbedrijf hebben uitgeoefend								
											totaal	waarvan de bedr. opp. v. sedert 1960 niet verk is, tenzij onvrijwill						
													totaal	waarvan zonder aangewezen opvo				
															totaal	opp. vl. betrokke		
																	in ha	
Landb. 1 - 5 ha	19	19	11	11	11	8	6	4	13,8									
5 - 7 ha	33	33	11	11	11	11	10	6	36,6									
7 - 10 ha	59	59	26	26	26	26	23	9	72,2									
10 - 15 ha	100	100	37	37	-	-	-	-	-									
15 - 20 ha	40	40	16	16	-	-	-	-	-									
20 - 25 ha	13	13	7	7	-	-	-	-	-									
≥ 25 ha	16	16	8	8	-	-	-	-	-									
Totaal	280	280	116	116	48	45	39	19	122,7									
in Bavel	28	28	15	15	8	6	6	2	11,8									
Dorst	34	34	14	14	7	6	5	4	24,8									
Tervoort	35	35	8	8	1	1	1	-	-									
Molenschot	28	28	13	13	4	4	3	-	-									
Hoge en Lage Aard	58	58	19	19	10	10	10	6	43,2									
Biestraat	42	42	21	21	6	6	4	2	10,2									
Bolberg	55	55	26	26	12	12	10	5	32,5									
Tuinders totaal	46	46	11	11	-	-	-	-	-									
Groep C	115	104	44	-	-	-	-	-	-									
Groep D	76	69	68	52	51	38	15	15	26,2									
Speciale groep	10	9	3	3	-	-	-	-	-									
Alle geregistreeerden	527	508	242	182	99	83	54	34	149,0									

Bron: L.E.I. en Landbouwtellingformulieren 1965 en 1960.

LANDBOUWONDERWIJS

	aantal	In de landbouw werkende mannen			
		percentage met land- en		percentage zonder	
		tuinbouwonderwijs	dagonderwijs	cursussen	land- of tuinbouw- onderwijs
Bedrijfshoofden	435	22	51	27	
gemeente Gilze Rijen	370	28	43	29	
gemeente Nieuw Ginneken					
landbouwgebied:					
Westelijke Kempen	2479	22	45	33	
Land van Breda	2790	20	40	40	
Noordbrabant	32564	26	38	36	
Nederland	220342	24	30	46	
Meewerkende	144	64	20	16	
zonen	100	62	25	13	
gemeente Gilze Rijen					
gemeente Nieuw Ginneken					
landbouwgebied:					
Westelijke Kempen	805	55	26	19	
Land van Breda	954	49	29	22	
Noordbrabant	9951	53	21	26	
Nederland	62648	54	17	29	
Vreemde arbeids- krachten	2	-	-	100	
gemeente Gilze Rijen	2	50	50	-	
gemeente Nieuw Ginneken					
landbouwgebied:					
Westelijke Kempen	27	37	30	33	
Land van Breda	15	33	47	20	
Noordbrabant	4010	14	17	69	
Nederland	61896	13	13	74	

Bron: C.B.S., Landbouwtelling 1962.

In de reeks Verslagen van het Landbouw-Economisch Instituut zijn op dit gebied reeds verschenen of verschijnen binnenkort:

- Verslag No. 60 Slangenborg. Sociaal-economische schets van een ruilverkaveling in het Groninger landschap Westervolde, januari 1964.
- Verslag No. 63 Mierlo. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied tussen Eindhoven en Helmond, januari 1964.
- Verslag No. 70 Sleenerstroom. Een sociaal- en bedrijfseconomisch onderzoek in het ruilverkavelingsgebied ten westen van Emmen, april 1964.
- Verslag No. 74 Vries. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in het noorden van Drenthe, april 1964.
- Verslag No. 78 Rijsbergen. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied ten zuiden van Breda, mei 1964.
- Verslag No. 86 Genemuiden. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsblok aan het Zwarte Water, juni 1964.
- Verslag No. 91 Bergen. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsblok in Noord-Limburg, juli 1964.
- Verslag No. 101 Zuiddorpe-Clinge. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied in de grensstreek van oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen, september 1964.
- Verslag No. 102 Oukoop-Kortrijk. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsblok in het Utrechtse weidegebied, september 1964.
- Verslag No. 103 Budel-Strijper Aa. Sociaal-economische schets van twee ruilverkavelingsgebieden in de Brabantse Kempen, november 1964.
- Verslag No. 108 Luttenberg. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in Salland, januari 1965.
- Verslag No. 109 Meeden-Scheemda. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied in het Oud-Oldambt, januari 1965.
- Verslag No. 110 Ooststellingwerf. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied in het zuiden van de Friese Wouden, januari 1965.
- Verslag No. 120 Lieshout. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied ten noordwesten van Helmond, februari 1965.
- Verslag No. 121 Land van Swentibold. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in Zuid-Limburg, maart 1965.
- Verslag No. 122 Houtse Polders. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied ten noorden van Breda, maart 1965.
- Verslag No. 127 Woldendorp. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied in het noordoosten van de provincie Groningen, april 1965.

- Verslag No. 133 Echt. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in Midden-Limburg, april 1965.
- Verslag No. 141 Heerde. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied op de oostelijke Veluwe, augustus 1965.
- Verslag No. 142 Rolde. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied in Drenthe, november 1965.
- Verslag No. 143 Anloo. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied op de Hondsrug, december 1965.
- Verslag No. 146 Westerbork. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in Midden-Drenthe, december 1965.
- Verslag No. 148 Bavel. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied ten zuidwesten van Breda, januari 1966.
- Verslag No. 150 Paaslo-Kerkbuurt. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in de kop van Overijssel, januari 1966.

VOLLEDIGE LIJST VAN AKTUELE L.E.I.-PUBLIKATIES
OP AANVRAAG GRATIS VERKRIJGBAAR